

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება 2021

სს პროკრედიტ ბანკი საქართველო

შინაარსი

1	პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ	4
2	შესავალი	4
3	კონსოლიდაციის ფარგლები	6
4	ძირითადი მაჩვენებლები	7
5	საბალანსო უწყისი	10
6	მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში	11
7	კორპორაციული მართვა	12
7.1	აქციონერთა სტრუქტურა	12
7.2	პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო	13
7.3	პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო	15
7.4	პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო	17
7.5	რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი	19
8	რისკების მართვა	20
8.1	რისკების მართვის სტრატეგია	20
8.2	რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა	23
8.3	რისკის პროფილის შეფასება	27
9	საკრედიტო რისკი	28
9.1	კლიენტის საკრედიტო რისკი	29
9.2	კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით	32
9.3	დერივატიული პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი	34
9.4	საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება	35
10	საბაზრო რისკები	35
10.1	სავალუტო რისკი	35
10.2	საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში	36
11	ლიკვიდურობის რისკები	38

11.1	ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი	38
11.2	დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები	40
12	საოპერაციო რისკი.....	41
13	ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები	43
14	კაპიტალის ადეკვატურობა	44
14.1	კაპიტალის მართვა	44
14.2	პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები.....	45
14.3	პილარ 2-ის მოთხოვნები	45
14.4	საზედამხედველო კაპიტალი	47
14.5	რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები.....	48
14.6	საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები.....	53
14.7	ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი	57
14.8	შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა	58
15	ანაზღაურების პოლიტიკა.....	60
15.1	შრომის ანაზღაურების პრინციპები.....	60
15.2	შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა.....	61
15.3	შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება	62
15.4	2021 წლის ანაზღაურება.....	62
16	ESG ანგარიშგება და გამულაფნება	63

1 პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ

პილარ 3-ის ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის" მოთხოვნებს. მოცემული პილარ 3-ის ანგარიშგება და მასში ასახული ინფორმაციის უტყუარობა და სიზუსტე დადასტურებულია რისკების კომიტეტის მიერ.

2 შესავალი

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა საქართველოში მოქმედი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება. ბიზნეს მოდელი ორიენტირებულია იმ ძირითად საქმიანობაზე, რომელიც კლასიკურ საბანკო მომსახურებას მოიცავს.

ჩვენი კორპორაციული სტრატეგიისა და საქმიანობის მიზანია, მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით განვითარებაში და, ამავდროულად, მოცემული საქმიანობით უზრუნველყოს ჩვენი აქციონერებისთვის შესაბამისი, გონივრული მოგების მიღება. ამ თვალსაზრისით, საქართველოში კარგი შესაძლებლობებია. პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგია ეფუძნება კლიენტებთან და თანამშრომლებთან გრძელვადიანი ურთიერთობის ჩამოყალიბებასა და რისკების სათანადო მართვას.

პროკრედიტ ბანკის მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის "ჰაუსბანკის" სახით წამყვანი როლის შესრულება. ჩვენ ვთავაზობთ საბანკო მომსახურების სრულ სპექტრს დაფინანსების, ანგარიშების, გადარიცხვებისა და დეპოზიტების მომსახურების თვალსაზრისით. მცირე და საშუალო ბიზნესის გრძელვადიანი მხარდაჭერით, ჩვენ წვლილი შეგვაქვს სამუშაო ადგილების შექმნაში, ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდაში და ეკოლოგიურ და სოციალურ პროექტებში ინვესტიციების წახალისებაში. ჩვენ ორიენტირებული ვართ ისეთ ინოვაციურ კომპანიებზე, სადაც დინამიური ზრდა და სტაბილური, ფორმალიზებული სტრუქტურა არსებობს. გარდა ამისა, ჩვენ აქცენტს ვაკეთებთ ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობაზე.

მცირე და საშუალო საწარმოების მომსახურების გარდა, პროკრედიტ ბანკმა ფიზიკური პირებისთვის დანერგა 'Direct Banking'-ის სტრატეგია, რაც გულისხმობს სრულყოფილი საბანკო

სერვისის მიღებას ელექტრონული არხების გამოყენებით. მარტივი მომსახურება, ერთიანი ტარიფი, ინტერნეტ ბანკინგით მუდმივი წვდომა ნებისმიერ საბანკო სერვისზე და მრავალფუნქციური თვითმომსახურების „სივრცე 24/7“-ით სარგებლობა - ეს ის ძირითადი უპირატესობებია, რომლებიც 'Direct Banking'-ის ფარგლებში მომხმარებელს აქვს. დისტანციური არხების მრავალფეროვნებით და მათში მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, დღეისათვის საბანკო ოპერაციების 99%-ის განხორციელება კლიენტისათვის უკვე დამოუკიდებლად ხელმისაწვდომია, სასურველ დროს, სასურველი ადგილიდან. დაინერგა ვიდეო იდენტიფიკაცია, რომლის გამოყენებითაც შესაძლებელია ნებისმიერი ადგილიდან იდენტიფიკაციის პროცესის გავლა ანგარიშის გასახსნელად და საბანკო სერვისები მისაღებად. ბანკის ოფიციალური ვებ-გვერდი, თანამედროვე და მარტივი დიზაინით, კომფორტულია მომხმარებლისთვის. ინტერნეტ ბანკინგის სერვისით კი მომხმარებელს მუდმივი წვდომა აქვს სასურველ საბანკო მომსახურებაზე.

ფიზიკური პირებისთვის ჩვენი მხარდაჭერის ყველაზე მნიშვნელოვანი კომპონენტია ანგარიშების მართვა და დანაზოგების მომსახურება. ჩვენ, ასევე, ვუზრუნველყოფთ დაფინანსებას უძრავი ქონების შესაძენად და სხვა შერჩეული ინვესტიციების განსახორციელებლად. სამომხმარებლო სესხების გაცემა ბანკის მიერ ხორციელდება უაღრესად შებლუდული მოცულობით.

COVID-19-ის გავრცელებასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, 2020 და 2021 წლებში მაქსიმალური ყურადღება იყო გამახვილებული თანამშრომლებისა და კლიენტების უსაფრთხოებაზე, რისკების პროაქტიულ მართვაზე და კლიენტთა მხარდაჭერაზე. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ბოლო წლებში განხორციელებულმა სტრატეგიულმა ინიციატივებმა, რისკების პროაქტიულმა მართვამ და თანამშრომლების მაღალმა კვალიფიკაციამ კარგი და სტაბილური საფუძველი შექმნა წინა წლის გამონვევებთან გასამკლავებლად. 2021 წლის მეორე ნახევარში COVID-19-თან დაკავშირებული რეგულაციები შემსუბუქდა, შემცირებული COVID შემთხვევების გამო. ბანკმა შესაბამისი რეაგირება მოახდინა და თანამშრომლები ნელნელა დაუბრუნდნენ ჩვეულ სამუშაო გარემოს, თუმცა ბანკი მაინც სიფრთხილით უდგება ყველანაირ მსგავს ცვლილებას.

პროკრედიტ ბანკი პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის წევრია, რომელსაც ზედამხედველობას უწევს გერმანიის ფედერალური ფინანსური ზედამხედველობის ორგანო (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, ან BaFin) და გერმანიის ცენტრალური ბანკი (Deutsche Bundesbank). გერმანიის საბანკო აქტის (Kreditwesengesetz ან KWG) 25ა მუხლის თანახმად, პროკრედიტ ჰოლდინგი პასუხისმგებელია პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრატეგიულ მართვაზე, კაპიტალის ადეკვატურობაზე, ანგარიშგებაზე, რისკების მართვასა და ბიზნესის სათანადოდ ორგანიზებაზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის აქციები ივაჭრება ფრანკფურტის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტში.

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება პასუხობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესში" გათვალისწინებულ გამჟღავნების მოთხოვნებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (Capital Requirements Regulation, CRR) - (EU) No. 575/2013 დებულებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ბაზელის კომიტეტის მოთხოვნებს. იურიდიულად დაცული ან კონფიდენციალური ინფორმაცია არ ექვემდებარება გამჟღავნებას.

ინფორმაციის გამჟღავნება ეფუძნება სს პროკრედიტ ბანკისა და შპს პროკრედიტ ფროფერთის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, 2021 წლის ანგარიშის მიხედვით. წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშების გარდა, პროკრედიტ ბანკის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია პროკრედიტ ბანკის 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და დამოუკიდებელი აუდიტორების რეპორტში, რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება დამტკიცებულია პროკრედიტ ბანკის რისკების კომიტეტის მიერ.

ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შეჯამებული ციფრები და პროცენტული გამოთვლები, რაც შეიძლება მცირე ცდომილებებს შეიცავდეს ციფრების დამრგვალების გამო.

3 კონსოლიდაციის ფარგლები

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება მომზადებულია პროკრედიტ ჯგუფში შემავალი კომპანიების გათვალისწინებით, რომელიც კონსოლიდირებულია ფასს-ის მიხედვით: ჯგუფში შემავალ კომპანიებში იგულისხმება შპს პროკრედიტ ფროფერთის - კომპანია, რომელიც უძრავი ქონების მართვას ახორციელებს და რომელზეც პროკრედიტ ბანკს აქვს კონტროლი. ამავდროულად, მარეგულირებლის მიზნებისთვის ანგარიშგებები იქმნება მხოლოდ ბანკის ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდაცია საწარმოების მიხედვით

	კომპანიის დასახელება	სააღრიცხვო კონსოლიდაციის მეთოდი	საზედამხედველო კონსოლიდაციის მეთოდი				აღწერა
			სრული კონსოლიდაცია	პროპორციული კონსოლიდაცია	არც კონსოლიდირებული და არც დაქვითული	დაქვითული	
1	პროკრედიტ ფროფერთის	სრულად კონსოლიდირებული				x	საქართველო, თბილისი; უძრავი ქონების მენეჯმენტი; აქტივი - 11 931 766 ლ; კაპიტალი - 11 741 687 ლ

ცხრილი 1

4 ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლები

N					ლარი
	4Q-2021	3Q-2021	2Q-2021	1Q-2021	4Q-2020
საზედამხედველო კაპიტალი (მოცულობა, ლარი)					
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით					
1	242,299,598	243,801,770	215,185,878	205,864,710	196,294,332
2	242,299,598	243,801,770	215,185,878	205,864,710	196,294,332
3	281,648,540	297,865,371	270,032,797	271,275,934	260,383,217
4	146,866,495	87,490,313	87,254,500	92,281,042	86,284,333
5	183,099,597	116,714,121	116,401,418	123,108,319	115,111,588
6	244,933,390	168,661,342	168,175,380	177,659,578	174,310,340
რისკის მიხედვით შეწონილი მთლიანი რისკის პოზიციები (მოცულობა, ლარი)					
7	1,547,906,059	1,532,523,837	1,521,870,121	1,607,744,415	1,577,062,877
კაპიტალის აღკვეთის კოეფიციენტები (%)					
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით *					
8	15.65%	15.91%	14.14%	12.80%	12.45%
9	15.65%	15.91%	14.14%	12.80%	12.45%
10	18.20%	19.44%	17.74%	16.87%	16.51%
11	9.49%	5.71%	5.73%	5.74%	5.47%
12	11.83%	7.62%	7.65%	7.66%	7.30%
13	15.82%	11.01%	11.05%	11.05%	11.05%
მოგება					
14	6.0%	5.9%	5.8%	5.6%	5.7%
15	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%	2.3%
16	3.0%	2.7%	2.5%	2.3%	1.4%
17	4.0%	3.9%	3.8%	3.6%	3.5%
18	3.4%	3.4%	2.1%	2.1%	0.2%
19	27.3%	29.1%	18.2%	18.7%	1.8%
აქტივების ხარისხი					
20	3.5%	3.8%	4.0%	4.2%	4.2%
21	3.4%	3.4%	5.2%	5.3%	5.4%
22	71.9%	72.2%	73.2%	76.0%	77.5%
23	70.7%	71.4%	70.5%	73.4%	74.8%
24	-1.8%	-0.9%	0.0%	3.3%	26.6%
ლიკვიდობა					
25	24.6%	24.4%	21.5%	24.4%	26.5%
26	82.4%	83.1%	82.9%	84.5%	85.7%
27	35.7%	35.5%	34.9%	34.1%	34.8%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ***					
28	450,818,659	450,976,298	373,878,875	460,213,569	499,034,494
29	284,625,595	272,363,616	239,893,423	301,295,729	284,796,996
30	158.4%	165.6%	155.9%	152.7%	175.2%
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი					
31	1,478,832,795	1,487,714,236	1,447,597,855	1,534,507,043	1,502,383,987
32	1,036,893,131	1,158,610,774	1,186,529,462	1,216,169,860	1,193,331,613
33	142.62%	128.41%	122.00%	126.18%	125.90%

ცხრილი 2

* სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები, რომელიც ბაზელის მეთოდოლოგიისგან განსხვავებით, უფრო მეტადაა კონსერვატიული ლოკალურ რისკებზე. იხილეთ ცხრილი 3. აღნიშნული წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის

სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი				ლარი					
	მუქრონავი მონაცემები (დღიური საშუალო)			სეზონის მეთოდოლოგიით* მუქრონავი მონაცემები (დღიური საშუალო)			ბაზელის მეთოდოლოგიით მუქრონავი მონაცემები (დღიური საშუალო)		
	ლარი	უძმ. ვალუტა	სულ	ლარი	უძმ. ვალუტა	სულ	ლარი	უძმ. ვალუტა	სულ
მაგალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები									
1	მაგალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები			90,513,922	337,303,556	427,817,478	73,836,325	229,767,200	303,603,526
გაღწევა									
2	ფონდური პირების დეპოზიტები	39,961,959	433,221,710	473,183,669	8,000,002	75,948,820	83,948,822	1,885,350	17,369,774
3	არაუზრუნველყოფილი საბითუმო დაფინანსება	186,907,935	841,128,401	1,028,036,336	45,760,152	109,632,357	155,392,509	41,280,396	102,742,840
4	უზრუნველყოფილი დაფინანსება	326,087	-	326,087	-	-	-	-	-
5	ხალასგარეშე ვალდებულებები და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა მოკლე პოზიცია	92,059,050	123,906,854	215,965,904	17,744,098	43,551,595	61,295,692	6,561,716	30,546,168
6	სხვა საკონტრაქტო გაღწევა	-	-	-	-	-	-	-	-
7	სხვა გაღწევა	17,477,132	14,579,272	32,056,404	4,579,620	5,276,984	9,856,604	4,579,620	5,276,984
8	ფულის მოლიანი გაღწევა	336,732,163	1,412,836,236	1,749,568,399	76,083,873	234,409,755	310,493,628	54,307,083	155,935,766
შემოდინება									
9	უკერპო ოპერაციები და ფასიანი ქაღალდების სესხება	-	-	-	-	-	-	-	-
10	სხვა შემოდინება კონტრაგენტებიდან	357,880,796	959,691,285	1,317,572,081	7,889,577	13,006,873	20,896,450	24,567,173	120,691,113
11	ფულის სხვა შემოდინება	2,463,319	88,313,669	90,776,988	741,615	25,075,838	25,817,453	741,615	25,075,838
12	ფულის მოლიანი შემოდინება	360,344,115	1,048,004,954	1,408,349,069	8,631,191	38,082,711	46,713,903	25,308,788	145,766,951
				მოლიანი თანხა სეზონის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)			მოლიანი თანხა ბაზელის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)		
13	მაგალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები			90,513,922	337,303,556	427,817,478	73,836,325	229,767,200	303,603,526
14	ფულის წმინდა გაღწევა			67,452,681	196,327,044	263,779,725	28,998,295	38,983,941	52,560,712
15	ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)			134%	172%	162%	255%	589%	578%

ცხრილი 3

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები

	მინიმალური მოთხოვნები	31/12/2021		31/12/2020	
		კოეფიციენტი	თანხა	კოეფიციენტი	თანხა
1 პილარ 1-ის მოთხოვნები					
1.1	ძირითადი პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	4.50%	69,655,773	4.50%	70,967,829
1.2	პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	6.00%	92,874,364	6.00%	94,623,773
1.3	საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	8.00%	123,832,485	8.00%	126,165,030
2 კომპინირებული ბუფერი					
2.1	კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი*	2.50%	38,697,651	0.00%	-
2.2	კონტრციკლური ბუფერი	0.00%	-	0.00%	-
2.3	სისტემური რისკის ბუფერი	0.00%	-	0.00%	-
3 პილარ 2-ის მოთხოვნა					
3.1	პილარ 2-ის მოთხოვნა ძირითად პირველად კაპიტალზე	2.49%	38,513,070	0.97%	15,316,503
3.2	პილარ 2-ის მოთხოვნა პირველად კაპიტალზე	3.33%	51,527,582	1.30%	20,487,815
3.3	პილარ 2-ის მოთხოვნა საზედამხედველო კაპიტალზე	5.32%	82,403,254	3.05%	48,145,309
ჯამური მოთხოვნები		კოეფიციენტი	თანხა	კოეფიციენტი	თანხა
4	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	9.49%	146,866,495	5.47%	86,284,333
5	პირველადი კაპიტალი	11.83%	183,099,597	7.30%	115,111,588
6	საზედამხედველო კაპიტალი	15.82%	244,933,390	11.05%	174,310,340

ცხრილი 4

დამატებითი ფაქტორები, რომლებმაც გავლენა იქონია ბანკის კაპიტალისა და ლიკვიდურობის დონეზე, მოცემულია ქვემოთ.

კოვიდ-19 პანდემიასთან დაკავშირებით 2020 წლის დასაწყისში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაიჭირა თაღარიგი და ფინანსურ სექტორზე პანდემიის ნეგატიური ეფექტების საპასუხოდ გაატარა გარკვეული ღონისძიებები. პროკრედიტ ბანკისთვის რელევანტური მიღებული ზომები შემდეგნაირად გამოიყურება:

- საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ბუფერისა (HHI) და წმინდა GRAPE ბუფერისათვის პირველადი კაპიტალის (Tier 1) დაგვემილი ზრდა გადავადდა;

- კონსერვაციის ბუფერი, საკრედიტო რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების 2.5%, შემცირდა 0%-მდე;
- არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის კოეფიციენტის მოთხოვნა (CICR) შემცირდა 75%-დან 25%-მდე.

ამასთან ერთად საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ჩაატარა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული სტრეს ტესტები ბანკებში, სტრეს ტესტების შედეგად ბანკებს დაევალებათ სპეციალური რეზერვის შექმნა ჯამური საკრედიტო პორტფელის 2,7%-ის ოდენობით. შედეგად, 2020 წლის მარტში ბანკმა შექმნა სპეც-რეზერვი მოთხოვნილი მოცულობით. ბანკი ნებადართული იყო აღნიშნული სპეც-რეზერვები გადაეთარგმნა ინდივიდუალურ რეზერვში, ჩატარებული ფინანსური მონიტორინგის და კლიენტზე პანდემიის გავლენის შეფასების შემდეგ. აღნიშნული რეზერვის შექმნამ ნეგატიური გავლენა მოახდინა პირველად კაპიტალზე.

2021 წლის სტაბილურობამ განაპირობა ბანკის მხრიდან შემდეგი ბუფერების აღდგენა:

- კონსერვაციის ბუფერი, საკრედიტო რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების 0%-დან გაიზარდა 2.5%-მდე 2021 წლის ოქტომბრიდან;
- არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის კოეფიციენტის მოთხოვნა (CICR) 25%-დან გაიზარდა 75%-მდე 2021 წლის ოქტომბრიდან.

ეროვნული ბანკის N2-22/844 დებულების მიხედვით, ბანკებს მიეცათ შემდეგი განრიგი საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ბუფერისა (HHI) და წმინდა GRAPE ბუფერის კაპიტალზე გადასანაწილებლად:

The capital requirement for sectoral and name concentration risk and net GRAPE buffers	Mar-21	Mar-22	Mar-23
Common Equity Tier 1	30%	45%	56%
Tier 1 Capital	40%	60%	75%
Total Regulatory Capital	100%	100%	100%

ბანკმა შეძლო COVID-19-თან დაკავშირებული სპეციალური რეზერვების 52%-ის ინდივიდუალურ რეზერვებში გადათარგმნა. 2021 წლის სექტემბერში, COVID-19-თან დაკავშირებული LLP-ის ალოკაციის პროცესის შემოწმების შემდეგ, ეროვნულმა ბანკმა გაათავისუფლა COVID-19-თან დაკავშირებული სპეციალური რეზერვის 48%.

ამ ცვლილებებმა შესაბამისად გაზარდა 2021 წლის კაპიტალის მოთხოვნები.

5 საბალანსო უწყისი

საბალანსო უწყისი

ლარში

N	აქტივები	31/12/2021			31/12/2020		
		ლარი	უცვალუტა	სულ	ლარი	უცვალუტა	სულ
1	ნაღდი ფული	17,238,354	24,652,530	41,890,884	18,069,191	23,960,020	42,029,212
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	25,083,904	215,491,571	240,575,476	7,430,888	214,983,978	222,414,866
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	15,167,895	118,260,717	133,428,612	27,524,311	156,720,596	184,244,907
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	0	0	0	0	0	0
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	41,663,131	0	41,663,131	51,428,813	0	51,428,813
6.1	მთლიანი სესხები	381,058,734	973,100,429	1,354,159,163	310,972,442	1,068,399,915	1,379,372,357
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-10,542,044	-34,838,875	-45,380,919	-15,554,139	-58,816,463	-74,370,602
6	წმინდა სესხები	370,516,690	938,261,554	1,308,778,244	295,418,303	1,009,583,453	1,305,001,755
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	3,857,765	3,384,884	7,242,649	4,137,992	6,721,457	10,859,448
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	95,752	X	95,752	185,952	X	185,952
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,298,572	57,816	6,356,388	6,298,572	66,384	6,364,957
10	ბირთიანი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	52,400,649	X	52,400,649	55,700,527	X	55,700,527
11	სხვა აქტივები	10,369,995	9,034,614	19,404,609	11,420,229	7,143,057	18,563,286
12	მთლიანი აქტივები	542,692,708	1,309,143,686	1,851,836,394	477,614,777	1,419,178,946	1,896,793,723
	ვალდებულებები			0			0
13	ბანკების დეპოზიტები	0	0	0	0	54,314,550	54,314,550
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	107,233,648	182,014,681	289,248,329	99,793,112	205,651,986	305,445,098
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	64,558,249	306,444,357	371,002,607	65,320,218	288,409,256	353,729,474
16	ვალიანი დეპოზიტები	46,350,614	310,192,245	356,542,859	38,127,131	279,186,936	317,314,067
17	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები			0			0
18	ნასესხები სახსრები	44,304,219	477,808,625	522,112,844	26,240,879	550,602,244	576,843,123
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	704,022	7,544,823	8,248,845	1,740,935	8,732,240	10,473,174
20	სხვა ვალდებულებები	18,695,608	10,707,722	29,403,330	11,675,519	10,846,087	22,521,606
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	0	25,264,000	25,264,000	0	52,882,500	52,882,500
22	მთლიანი ვალდებულებები	281,846,361	1,319,976,453	1,601,822,814	242,897,794	1,450,625,799	1,693,523,592
	სააქციო კაპიტალი			0			0
23	ჩვეულებრივი აქციები	112,482,805	X	112,482,805	100,351,375	X	100,351,375
24	პრივილეგირებული აქციები	0	X	0	0	X	0
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	X	0	0	X	0
26	საემისიო კაპიტალი	72,117,570	X	72,117,570	51,324,299	X	51,324,299
27	საერთო რეზერვები	0	X	0	0	X	0
28	გაუნაწილებელი მოგება	65,413,205	X	65,413,205	51,594,457	X	51,594,457
29	აქტივების გადაფასების რეზერვები	0	X	0	0	X	0
30	სულ სააქციო კაპიტალი	250,013,580	X	250,013,580	203,270,131	X	203,270,131
31	მთლიანი ვალდებულებები და სააქციო კაპიტალი	531,859,941	1,319,976,453	1,851,836,394	446,167,924	1,450,625,799	1,896,793,723

ცხრილი 5

ზემოაღნიშნული ფაქტორების გარდა, საბალანსო უწყისში წარმოდგენილია შემდეგი ცვლილებები:

- კლიენტებისგან მოზიდული სახსრები გაიზარდა 40,3 მლნ ლარით
- მთლიანი სესხები შემცირდა 25,2 მლნ ლარით
- სუბორდინირებული ვალდებულებები შემცირდა 27,3 მლნ ლარით.

რადგანაც მონაცემები ნაჩვენებია ლოკალურ ვალუტაში, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ 13/12/2020-თან შედარებით 31/12/2021-ში ლოკალური ვალუტა დოლართან და ევროსთან მიმართებაში გაიზარდა 5.8% და 14.8%-ით შესაბამისად, რაც გავლენას ახდენს საბალანსო უწყისში ლარში წარმოდგენილ აბსოლუტურ მაჩვენებლებზე.

გაცემული სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლებისგან; ამავდროულად, საპროცენტო ხარჯები შემცირებულია 1%-ით. აღნიშნული ცვლილებები წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 10.8%-იან ზრდაში აისახა.

- წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი გაიზარდა 30.9%-ით.
- მთლიანი შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შექმნამ დადებითად იმოქმედა ბანკის მოგება-ზარალზე.

ყველა ზემოთხსენებულმა ცვლილებამ არსებითი გავლენა იქონია ბანკის წმინდა შემოსავლის ზრდაზე 2021 წელს.

7 კორპორაციული მართვა

7.1 აქციონერთა სტრუქტურა

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KgaA) არის სს „პროკრედიტ ბანკი“-ს 100%-ანი წილის მფლობელი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KgaA) პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მშობელი კომპანიაა, რომელსაც აქციებით შეზღუდული პარტნიორობის სამართლებრივი ფორმა აქვს. პროკრედიტ ჰოლდინგს მართავენ "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭოს წევრები. "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია პროკრედიტ ჰოლდინგის მართვაზე საკანონმდებლო მოთხოვნების, "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს წესდებისა და შიდა პროცედურების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი წესით.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებების მიმღებ უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს.

ბანკის მმართველობითი ორგანოების უფლებები, ამოცანები და ვალდებულებები დეტალურად არის განსაზღვრული ბანკის წესდებით, რომლის საბოლოო ცვლილებები დამტკიცებულია აქციონერთა გადაწყვეტილებით 2021 წლის 24 აგვისტოს.

ბანკის აქციონერები თავიანთ უფლებამოსილებას ახორციელებენ და გადაწყვეტილებებს იღებენ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა საერთო კრება ანალიზებს და განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მომზადებულ ანგარიშებს ბანკის საქმიანობის შესახებ, ამტკიცებს ბანკის წლიურ შემონმბეულ ფინანსურ ანგარიშებს, წლის განმავლობაში დაფიქსირებულ მოგება/ზარალის განთავსებასა და განაწილებას, იღებს გადაწყვეტილებებს რეზერვების

შექმნისა და მოგების შენარჩუნების შესახებ, ამტკიცებს ბანკის საკუთარი კაპიტალის ზრდას ან შემცირებას, იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აქტივების ნახევარზე მეტის გაყიდვის შესახებ.

აქციონერთა საერთო კრება ხმათა უბრალო უმრავლესობით ნიშნავს და ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს.

საწესდებო კაპიტალის 1% და მეტი წილის მფლობელი აქციონერების ჩამონათვალი წილების მითითებით		
1	ProCredit Holding AG & Co. KGaA	100%
ბანკის ბუნეფიცირების ჩამონათვალი, რომლებიც პირდაპირ და არაპირდაპირ ფლობენ აქციების 5%-ს ან მეტს წილების მითითებით		
1	Zeitinger Invest GmbH	17.0%
2	KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2%
3	DOEN Participaties BV	12.5%
4	IFC - International Finance Corporation	10.0%
5	TIAA-Teachers Insurance and Annuity Association	8.6%

ცხრილი 7

7.2 პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო

პროკრედიტ ბანკ საქართველოს დამაარსებელი და 100%-იანი წილის მფლობელია პროკრედიტ ჰოლდინგი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოდგენილია ფრანკფურტის საფონდო ბირჟაზე, რაც უზრუნველყოფს კომპანიის კორპორაციული მართვის გამჭვირვალობასა და ღია კომუნიკაციას კომპანიის აქციონერებთან და დაკავშირებულ მხარეებთან. პროკრედიტ ჰოლდინგის განვითარებაზე ორიენტირებული მისია მჭიდრო კავშირშია მის საერთაშორისო აქციონერებთან. ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება პროკრედიტ ჯგუფი, მოიცავს მაღალ პროფესიულ სტანდარტებსა და პირადი ძალისხმევის მაღალ ხარისხს, სოციალურ პასუხისმგებლობასა და შემწყნარებლობას, ღია კომუნიკაციის კულტურასა და გამჭვირვალობას. ეს პრინციპები ვრცელდება პროკრედიტ ჯგუფის კორპორაციული მართვის ყველა ასპექტზე. კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებულ საკითხებს მნიშვნელოვანი ნაწილი უჭირავს პროკრედიტ ჰოლდინგის 2021 წლის ანგარიშგებაში - ProCredit Group Impact Report 2021, რომელიც ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (<https://www.procredit-holding.com/investor-relations/reports-and-publications/non-financial-reports/>).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს შედგება 6 (ექვსი) წევრისაგან. სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა განისაზღვრება გერმანული კანონმდებლობით, კერძოდ German Stock Corporation Act (Aktengesetz – “AktG”) and German Banking Law (specifically Kreditwesengesetz – KWG § 25d). დამატებით, პროკრედიტ ჰოლდინგი

შესაბამისობაშია და იცავს გერმანულ კორპორაციული მართვის კოდექსს (German Corporate Governance Code), გარდა პროკრედიტ ჰოლდინგის კორპორაციული მართვის რეპორტში მოცემული შემთხვევებისა, რომელიც განთავსებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ რეპორტში პროკრედიტ ჰოლდინგის ვებ-გვერდზე.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭოს, რომელსაც ახორციელებს პროკრედიტის „გენერალური პარტნიორი“ (ProCredit General Partner AG (“General Partner“)). „გენერალური პარტნიორის“ სამეთვალყურეო საბჭო დაკომპლექტებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს იგივე წევრებით.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპოზიციასთან და დაბალანსებულობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გერმანული საბანკო აქტის 25-ე მუხლის (Article 25d of the German Banking Act (Kreditwesengesetz – “KWG”)) და გერმანული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს (გარდა იმ რეკომენდაციისა, რომელიც გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილების ვადის რეგულარული ლიმიტის დაწესებას).

- პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს საბანკო საქმის ცოდნისა და გამოცდილების პარალელურად გააჩნიათ: სათანადო ცოდნა და ინფორმაცია პროკრედიტ ჯგუფის ძირითად საქმიანობაზე;
- შესაბამისი დრო და მზაობა იმოგზაურონ იმ რეგიონებში, სადაც ოპერირებს პროკრედიტ ჯგუფი, რათა შეათვასონ ჯგუფის წევრი ბანკების საქმიანობა და დაიკავონ ჯგუფის წევრი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია;
- სათანადო ცოდნა თინანსირებისა და მდგრადი განვითარების კუთხით.
- სულ მცირე ერთ წევრს უნდა ჰქონდეს პროფესიული გამოცდილება სამხრეთ-აღმოსავლეთ და აღმოსავლეთ ევროპაში.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება, მათი ცოდნის, უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, გერმანული საბანკო აქტის 25დ პუნქტის მოთხოვნების გათვალისწინებით. სამეთვალყურეო საბჭოს დაკომპლექტებისას პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გენდერულ პრინციპებს. სამეთვალყურეო საბჭოს 6 წევრიდან ორი წევრი ქალია. (პროკრედიტ ჰოლდინგის 2021 წლის გამჭვირვალობის ანგარიში ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (https://www.procredit-holding.com/wp-content/uploads/2022/03/2021_PCH_EN_Disclosure_Report_L.pdf)).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო ძირითადად არ იღებს გადაწყვეტილებებს პროკრედიტ ბანკ საქართველოს საქმიანობასთან დაკავშირებით. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის

დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას და შეათვისოს პროკრედიტ ჯგუფის რისკის პროფილი. პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშს ჯგუფის ბიზნეს და რისკების სტრატეგიის შესახებ მინიმუმ წელიწადში ერთხელ და რეგულარულად აწვდის ანგარიშს სტრატეგიების შესრულების სტატუსის შესახებ. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო მინიმუმ კვარტალში ერთხელ იღებს ჯგუფის რისკების ანგარიშს და ჯგუფის აუდიტორულ რეპორტს. პროკრედიტ ჯგუფის თითოეული ბანკი ოპერირებს პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ შემუშავებული ბიზნესისა და რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

2021 ფისკალური წლის განმავლობაში, სამეთვალყურეო საბჭომ ცხრა შეხვედრა გამართა ვიდეო კონფერენციის გზით, COVID-19-ის შეზღუდვებიდან გამომდინარე. თითოეულ შეხვედრაზე დასწრებისა და განხილვების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს რეპორტში, რომელიც გამოქვეყნდა პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ ანგარიშში.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ან, ყველაზე მცირე, წელიწადში ერთხელ, ახდენს თავისი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებას.

7.3 პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო

ბანკის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრები აირჩევა აქციონერთა საერთო კრების მიერ. საფუძვლიანი მიზნის არსებობისას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ნებისმიერ დროს შეიძლება გათავისუფლდნენ თანამდებობიდან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები იმავდროულად არ შეიძლება იყვნენ ბანკის თანამშრომლები.

სამეთვალყურეო საბჭო დამსწრე ან წარმოდგენილ ხმათა სამი მეოთხედით განსაზღვრავს ბანკის ბიზნესის სტრატეგიას, იღებს და ამტკიცებს პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპებს, ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ წლიურ ბიზნესის გეგმას (წლიური საოპერაციო ბიუჯეტის ჩათვლით), განიხილავს და ამტკიცებს ფინანსური წლის განმავლობაში დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ საქმიანობის ანგარიშს და ამზადებს ბანკის წლიურ ანგარიშს აქციონერთა საერთო კრებაზე წარსადგენად.

სამეთვალყურეო საბჭო, დისკრეციული უფლების საფუძველზე, ნებისმიერ დროს ნიშნავს და ათავისუფლებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის რეფინანსირების ნებისმიერი წყაროს შესახებ, ობლიგაციების გამოშვების შესახებ, სესხების აღების შესახებ

საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან. სესხების აღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი გადაწყვეტილებების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის დირექტორთა საბჭოზე. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკას და მოცემულ პოლიტიკაში შესატან ცვლილებებს. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკსა და მის დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერ წევრს შორის და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან დადებულ გარიგებებს, რომელიც ნებადართულია საქართველოს კანონმდებლობით.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 5 (ხუთი) წევრისგან. თუ აქციონერთა საერთო კრების რეზოლუციის საფუძველზე საბჭოს წევრების რაოდენობა გაიზრდება, წევრთა რაოდენობამ არ უნდა გადააჭარბოს 21-ს და ყოველთვის უნდა იყოს კენტი რიცხვი. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები თავიანთ საქმიანობაში არიან დამოუკიდებელი და მიუკერძოებლები. ცხრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

	სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა	დამოუკიდებლობის სტატუსი
1	მარსელ სებასტიან ცაიტინგერი	არადამოუკიდებელი თავმჯდომარე
2	ჯან მარკო ფელიჩე	არადამოუკიდებელი წევრი
3	რაინერ პეტერ ოტენშტაინი	დამოუკიდებელი წევრი
4	სანდრინე მასიანი	არადამოუკიდებელი წევრი
5	ნინო დადუნაშვილი	დამოუკიდებელი წევრი
6	თეონა მაკალათია	დამოუკიდებელი წევრი

ცხრილი 8

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის ვადა განისაზღვრება 4 წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც აქციონერთა საერთო კრება განსაზღვრავს. შესაძლებელია სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის ხელახალი არჩევა. თუმცა, მათი უფლებამოსილება წყდება არაუადრეს შემცვლელის არჩევისა. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლებისას, მისი შემცვლელის არჩევა უნდა მოხდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მომდევნო სხდომამდე.

სამეთვალყურეო საბჭო, ხმათა უბრალო უმრავლესობით თავისი წევრების შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარე აირჩევა იმავე ვადით, რომლითაც იგი აირჩა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ხელახლა არჩევა შესაძლებელია.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე კვორუმი შემდგარია, თუ მას ესწრება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მინიმუმ ორი მესამედი. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე გადაწყვეტილებები მიღებულად ითვლება წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები წერილობითი ფორმით შეჯამებულია ბანკის წარმომადგენლის ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მიერ, რომელსაც განხილვის შემდეგ ხელს აწერს

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების ოქმი შემოწმებისათვის ხელმისაწვდომია აქციონერებისათვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე დირექტორთა საბჭოს მიერ ხდება წინასწარ შეთანხმებული საკითხების წარდგენა-განხილვა, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება: სასესიო პორტფელის განვითარების მიმოხილვა, კლიენტების ბაზის და სტრუქტურის მიმოხილვა, მოზიდული სახსრების განვითარების მიმოხილვა, სასესიო პორტფელის ხარისხის მიმოხილვა, ბანკის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა, ძირითადი რისკის ინდიკატორების მიმოხილვა, საბანკო პროდუქტების და ბაზრის ტენდენციების მიმოხილვა.

სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად უნდა აწარმოებდეს თვითშეფასების პროცესს და ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ხდება საბჭოს საქმიანობის გარე შეფასება. სამეთვალყურეო საბჭოს ბოლო თვითშეფასებისას წევრებმა შეაფასეს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ასპექტი, როგორცაა საბჭოს ინფორმირებულობა, შემადგენლობა, ანგარიშვალდებულება, კომიტეტების ფუნქცია და ქცევის სტანდარტები. თვითშეფასება მიზნად ისახავს საბჭოს საქმიანობის ეფექტიანობისა და ეფექტურობის შეფასებას. საერთო თვითშეფასება პოზიტიურია.

7.4 პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმართავს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და ნებისმიერ დროს ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო დისკრეციული უფლების საფუძველზე.

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმოდგენილია 3 (სამი) დირექტორით. ბანკის წესდების შესაბამისად დირექტორთა რაოდენობა უნდა იყოს მინიმუმ სამი. ბანკის დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებებს იღებს დირექტორთა საბჭოს წევრების წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. დირექტორთა საბჭოს წევრები ინიშნებიან მაქსიმუმ ოთხი წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს, ხელახალი დანიშვნის უფლებით. ცხრილში ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა	
1	ალექსი მატუა
2	ზეინაბ ლომაშვილი
3	გრიგოლ სალიაშვილი

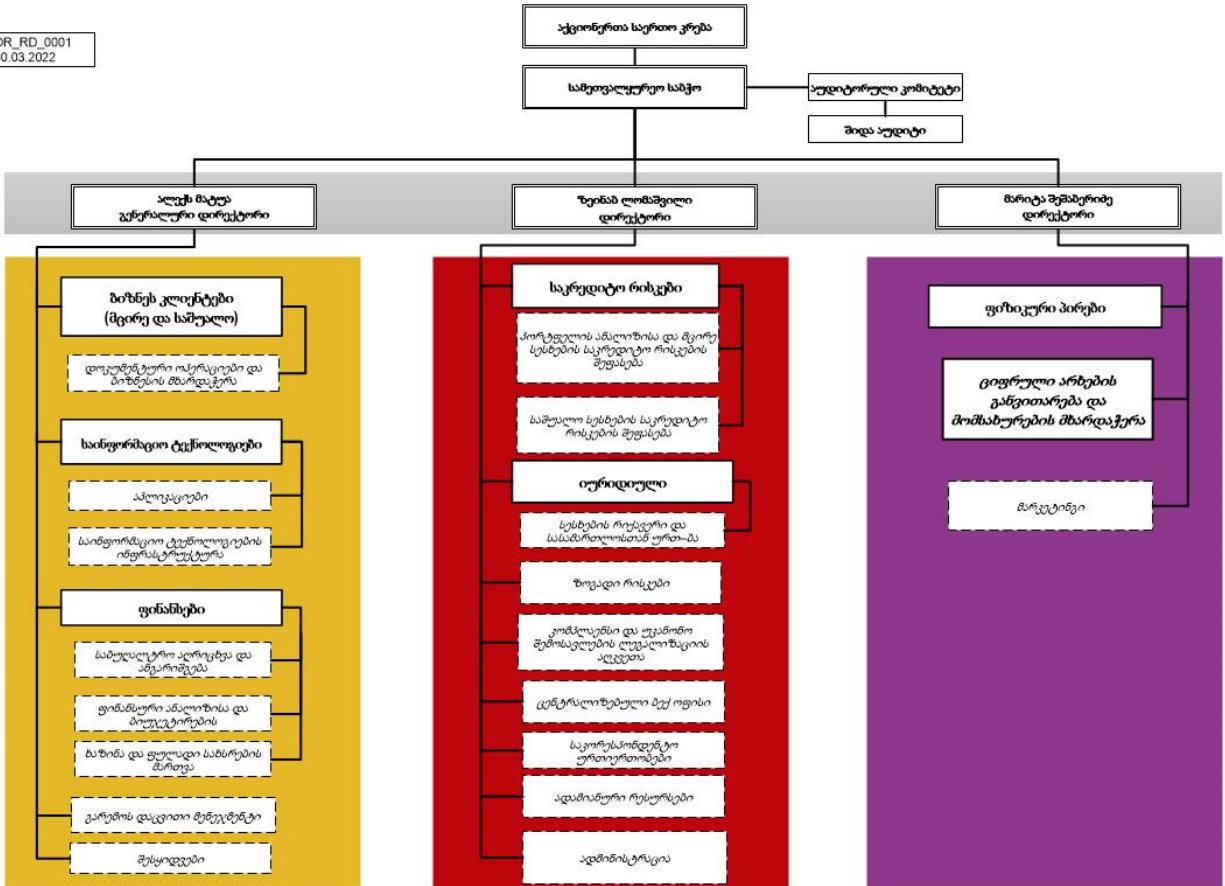
ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონის „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ (კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერისა და ადმინისტრატორის შესაფერისობის კრიტერიუმები) და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება 50/04 „კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ (ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები) მოთხოვნებს. დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ ბანკში სხვადასხვა განყოფილებებში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. თითოეულ დირექტორს დამთავრებული აქვს პროკრედიტ აკადემიის მენეჯმენტის სრული კურსი (ფიურტი, გერმანია).

დირექტორთა საბჭო თავისი უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლებში გარკვეული ამოცანების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის თანამშრომლებზე პასუხისმგებლობის განაწილების გათვალისწინებით, თუკი აღნიშნული არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

ბანკში მოქმედებს პასუხისმგებლობის დელეგირების სისტემა, რომლის რეგულარული მონიტორინგი ხორციელდება ბანკში მოქმედი კომიტეტების მეშვეობით. ბანკში კომიტეტები იმართება შესაბამისი კომიტეტისთვის დადგენილი რეგულარობით. ბანკში ფუნქციონირებს ზოგადი რისკების, კომპლაენსის და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის, ადამიანური რესურსების მართვის, ბიზნეს და საკრედიტო რისკების, აქტივების და ვალდებულებების მართვის, გარემოს დაცვითი მენეჯმენტის კომიტეტები. ბანკში მოქმედ კომიტეტებს ესწრება დირექტორთა საბჭოს მინიმუმ 2 წევრი. კონკრეტულ კომიტეტზე სავალდებულოა იმ დირექტორთა საბჭოს წევრის დასწრება, რომელიც პასუხისმგებელია შესაბამის სფეროზე. ცხრილზე მოცემულია ინფორმაცია 2021 წლის დეკემბრის და 2022 წლის მარტის მდგომარეობით.

¹ ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ვებ-გვერდზე: www.procreditbank.ge.

² 2022 წლის პირველ კვარტალში შეიცვალა ბანკის დირექტორთა საბჭოს ერთი წევრი - გრიგოლ სალიაშვილის ნაცვლად პროკრედიტ ბანკი საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრად დაინიშნა მარიტა შემაბერიძე.

ცხრილი 10

7.5 რისკების შესახებ ინფორმაციის მინოდების პროცესი

ბანკის მენეჯმენტი რეგულარულად იღებს რისკების შესახებ ყოველდღიურ, ყოველთვიურ და კვარტალურ ანგარიშებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ბანკში დანერგულია ესკალაციის მექანიზმები და ad-hoc ანგარიშგების პროცესი ახალი რისკების, არსებულ ლიმიტებთან შეუსაბამობის ან ცნობილი რისკების შემთხვევაში, თუ რისკის დადგომის ალბათობა ან ზარალის თანხა მნიშვნელოვნად იზრდება.

პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან კომპანიის მიზნების მისაღწევად. მენეჯმენტი სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად, დროულად და სრულყოფილად წარუდგენს ყველა იმ საკითხის ანგარიშს, რომელიც ბანკისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ეს მოიცავს დაგეგმვასთან, ბიზნესის განვითარებასთან, რისკების მდგომარეობასთან, რისკების მართვასა და შესაბამისობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან საკითხს. რისკის თვალსაზრისით არსებითად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს მიწოდება დაუყოვნებლივ, რისკების მდგომარეობის შესახებ რეგულარული კვარტალური ანგარიშებისგან დამოუკიდებლად. ბანკის მენეჯმენტი და სამეთვალყურეო საბჭო კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებებს რეგულარული

კონსულტაციებისა და განხილვის საფუძველზე განსაზღვრავს. ასევე, სამეთვალყურეო საბჭოს აუცილებლად უნდა ეცნობოს რისკების მართვის, შიდა აუდიტისა და კომპლაენსის განყოფილებების მართვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.

8 რისკების მართვა

8.1 რისკების მართვის სტრატეგია

პროკრედიტ ბანკის რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიების განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ბიზნესის სტრატეგიაში მოცემულია ბანკის ყველა არსებითად მნიშვნელოვანი ბიზნეს აქტივობის მიზნები და მათ მისაღწევად საჭირო ღონისძიებები, ხოლო ბანკის რისკების სტრატეგიაში განხილულია ბიზნესის სტრატეგიის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი მატერიალური რისკი და განსაზღვრულია რისკების მართვის მიზნები და ღონისძიებები. რისკების სტრატეგია განიხილავს ბანკის ყველა მატერიალურ რისკს და მათი მართვის სტრატეგიებს ინდივიდუალურად. რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი, სამეთვალყურეო საბჭოსთან განხილვის შემდეგ.

რისკების მართვის ინფორმირებული და გამჭვირვალე ჩარჩო პროკრედიტ ბანკის სოციალურ პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული ბიზნეს მოდელის ცენტრალური კომპონენტია. ეს, ასევე, აისახება ჩვენი რისკების მართვის კულტურაში, რაც, პირველ რიგში, გამოიხატება გადაწყვეტილების მიღების დაბალანსებულ პროცესებში. ყველა თანამშრომლისთვის სავალდებულო ქცევის კოდექსი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ამ თვალსაზრისით, რადგან მასში ეს პრინციპებია აღწერილი.

ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული ბიზნესის სტრატეგიის შესაბამისად, ჩვენი რისკის სტრატეგია კონსერვატულია. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის საერთო რისკების მართვის ჩარჩოს შესაბამისად, ბანკის მიზანია, უზრუნველყოს ლიკვიდურობისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონე ნებისმიერი მომენტისთვის, მიუხედავად იმისა, თუ რამდენად არასტაბილურია გარემო, და, ამასთან, მიაღწიოს სტაბილურ შედეგებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილი ჩვენი საქმიანობის პრინციპები განსაზღვრავს ბანკის რისკების მართვის კონცეფციას. ამ პრინციპების თანმიმდევრული გამოყენება მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს.

1. ფოკუსირება ბიზნესის ძირითად მიმართულებაზე

პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია მცირე და საშუალო საწარმოებისა და ფიზიკური პირების ფინანსურ მომსახურებაზე. შესაბამისად, შემოსავლები ძირითადად მიიღება სესხებზე

საპროცენტო შემოსავლისა და ანგარიშებზე შესრულებული ოპერაციებიდან საკომისიო შემოსავლის სახით. ბანკის ყველა სხვა მომსახურება ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას საკრედიტო რისკის, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკების მართვა განაპირობებს.

ii. გამჭვირვალობის მაღალი ხარისხი, სიმარტივე და დივერსიფიკაცია

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება - მცირე და საშუალო ბიზნესების დაფინანსება - განსაზღვრავს სესხებისა და დეპოზიტების დივერსიფიკაციის მაღალ ხარისხს. კლიენტთა კატეგორიების თვალსაზრისით, ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკური სექტორებით, კლიენტთა ჯგუფებითა (მცირე და საშუალო საწარმოები და ფიზიკური პირები) და შემოსავლების ჯგუფებით. საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი საქმიანობის თანმდევნი მახასიათებელია ის, რომ ჩვენ ვცდილობთ კლიენტებს გავუწიოთ მარტივი, ადვილად გასაგები მომსახურებები. ეს ხელს უწყობს მაღალი ხარისხის გამჭვირვალობას არა მხოლოდ ცალკეული კლიენტისთვის, არამედ რისკების მართვის თვალსაზრისითაც. შედეგად, მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაცია ისევე, როგორც ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე მომსახურებები და პროცესები მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის რისკის პროფილს.

iii. კადრების სიფრთხილით შერჩევა და ინტენსიური ტრენინგები

პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული საბანკო საქმიანობა გრძელვადიანი ურთიერთობით ხასიათდება როგორც კლიენტებთან, ასევე თანამშრომლებთან მიმართებაში. ამიტომ, ჩვენ პერსონალს ძალიან ფრთხილად ვარჩევთ და წლების მანძილზე საკმაოდ დიდ ინვესტიციას ვდებთ თანამშრომელთა განვითარებაში. პროფესიული ტექნიკური უნარ-ჩვევების ამაღლებასთან ერთად, ჩვენი ტრენინგების პროგრამის ძირითადი მიზანია ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციის კულტურის ჩამოყალიბება და შენარჩუნება. რისკების მართვის თვალსაზრისით, კარგად მომზადებული თანამშრომლები, რომლებიც ღიად გამოხატავენ თავიანთი მოსაზრებებს, მნიშვნელოვნად განაპირობებენ რისკების პრევენციასა და აღმოჩენას, განსაკუთრებით საოპერაციო და თაღლითობის რისკების მართვის თვალსაზრისით.

რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები

რისკების მართვა მოიცავს რისკების იდენტიფიცირებას, გამოთვლას, მართვას, მონიტორინგს, კონტროლს და ანგარიშგებას. რისკების მართვაში პროკრედიტ ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამის რეგულაციებს, გერმანიის მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრულ "რისკების მართვისთვის საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს" (MaRisk), ეროვნული

და საერთაშორისო მარეგულირებელი ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ შესაბამის პუბლიკაციებსა და მრავალი წლის განმავლობაში შექმნილ ცოდნას. ამასთან, რისკების ჰეჯირებისა და შემცირების მიზნით შექმნილი მექანიზმების შეფასება რეგულარულად ხორციელდება, მათი მიზანშეწონილობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად, რისკების მართვისთვის გამოყენებული პროცედურები და მეთოდები კი ექვემდებარება მუდმივ განვითარებას. პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- პროკრედიტ ბანკი იყენებს რისკის მართვის ერთიან ჩარჩოს, რომელიც პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მინიმალურ სტანდარტებს ეფუძნება და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს აერთიანებს. რისკების მართვის პოლიტიკებსა და სტანდარტებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი; მათი განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. მოცემული პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს და ადგენს მართვის, მონიტორინგისა და ანგარიშგების მინიმალურ მოთხოვნებს.
- ნებისმიერი რისკის მართვის პროცესში ბანკი უზრუნველყოფს საზედამხედველო და შიდა კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნებას.
- ყოველწლიურად ჩატარებული რისკების ინვენტარიზაცია უზრუნველყოფს, რომ ყველა მატერიალური რისკი გამოვლინდეს და, საჭიროების შემთხვევაში, სტრატეგიებსა და რისკების მართვის პროცესებში მათი გათვალისწინება მოხდეს.
- ყველა მატერიალური რისკისთვის განსაზღვრულია ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორები (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტები, რომელთა მონიტორინგიც სისტემატურად ხორციელდება.
- გაჯანსაღების გეგმის ფარგლებში, რომელიც ძალაში შევიდა 2021 წელს, ხდება ლიკვიდურობის, საკრედიტო რისკების, კაპიტალის ადეკვატურობის და მომგებიანობის მონიტორინგი. აღნიშნული დოკუმენტით განისაზღვრება სხვადასხვა სამოქმედო გეგმა ინდიკატორების დარღვევის შემთხვევაში.
- რეგულარული სტრეს-ტესტები ხორციელდება ყველა მატერიალური რისკის შემთხვევაში; სტრეს-ტესტები მოიცავს როგორც ინდივიდუალური რისკის კატეგორიას, ასევე სხვადასხვა რისკის კატეგორიების აგრეგირებულ შედეგებს.
- რეგულარული და ad-hoc ანგარიშგება ხორციელდება რისკის პროფილის შესახებ, რომელიც მოიცავს დეტალურ აღწერასა და შესაბამის კომენტარებს.
- რისკების მონიტორინგი და კონტროლი, ასევე შესაძლო რისკების კონცენტრაცია, ხორციელდება კომპლექსური ანალიზის ინსტრუმენტებით და მოიცავს ყველა მატერიალური რისკის კატეგორიას.

- დაწესებული მექანიზმების, ლიმიტებისა და მეთოდების შედეგიანობა და მიზანშეწონილობა მუდმივად კონტროლდება.
- ყველა ახალი ან მნიშვნელოვნად შეცვლილი მომსახურება დანერგვამდე გაივლის საფუძვლიან ანალიზს (ახალი რისკის დამტკიცების პროცესი). ეს პროცესი უზრუნველყოფს ახალი რისკების შეფასებასა და ყველა აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოსა და ტესტირების ჩატარებას მომსახურების დანერგვამდე.

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები ითვალისწინებს ქვეყანაში ბოლო 23 წლის განმავლობაში მიღებულ მნიშვნელოვან გამოცდილებას და ჩვენი კლიენტებისა და რისკების ზუსტ აღქმას. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ბიზნესგარემო ზოგადად გაუმჯობესდა, არასტაბილური მაკროეკონომიკური და გეოპოლიტიკური პირობები შედარებით არასტაბილურია. ჩვენი საქმიანობის დივერსიფიკაცია, კომპლექსურ გამოცდილებასთან ერთად, ამ რისკების მართვის მყარ საფუძველს წარმოადგენს.

8.2 რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვა ბანკის მენეჯმენტის საერთო პასუხისმგებლობას წარმოადგენს, რომელიც რეგულარულად ანალიზებს ბანკის რისკის პროფილს და გადანყვეტილებას იღებს შესაბამისი ზომების გამოყენებაზე.

რისკების მართვის პროცესს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი სხვადასხვა კომიტეტების დახმარებით წარმართავს.

- საკრედიტო რისკების მართვის კომიტეტები³ ახორციელებენ ბანკის საკრედიტო რისკის პროფილის მონიტორინგს, რაც მოიცავს ინდივიდუალური რისკის პოზიციების, ლიმიტების დაცვისა და საკრედიტო რისკის შესახებ შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დაწესებული მოთხოვნების მონიტორინგს.
- რისკების კომიტეტი (სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილი რისკების კომიტეტი) განიხილავს რისკის სტრატეგიებს როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და აწვდის შესაბამის რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის, ბანკის მიმდინარე და მომავალ რისკის აპეტიტზე; ამზადებს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშგებას ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკებს; რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკების ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, იდენტიფიცირებული რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნებასა და განაწილებაზე; მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს,

³ საკრედიტო რისკის და ბიზნესის კომიტეტი, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კომიტეტი, პორტფელის მართვისა და ანალიზის კომიტეტი, ვადაგადაცილებების მართვის კომიტეტი, სამართალწარმოების კომიტეტი.

ასევე, ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმ მიზნით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა.

- ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი მონიტორინგს უწევს ბანკის საერთო რისკის პროფილს, ლიმიტების დაცვასა და შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობას. კომიტეტი განსაზღვრავს რისკებისადმი ტოლერანტობის ზღვრებს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის სისტემისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში. კომიტეტი მენეჯმენტს ეხმარება და გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს საბაზრო რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან, მათ შორის თაღლითობის პრევენციისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებთან დაკავშირებით.
- აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვისა და ლიკვიდურობის მართვის მონიტორინგზე, სესხებსა და ანაბრებზე საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრაზე, პროკრედიტ ბანკისთვის დაკრედიტების უზრუნველსაყოფად განსახორციელებელი ზომების კოორდინაციასა და ფინანსურ ბაზრებზე არსებითად მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ანგარიშგებაზე.
- კომპლაენსისა და AML კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ბანკის რისკის პროფილის მიმდინარე მონიტორინგთან დაკავშირებით ფულის გათეთრებისა და შესაბამისობის თვალსაზრისით, ასევე AML რისკების პრევენციისთვის შესაბამისი ზომების მიღებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი წარმოადგენს შესაბამისობის რისკების შეფასების ფორუმს, რომელიც განიხილავს სამართლებრივ ნორმებში ცვლილებების გავლენას და განსაზღვრავს იდენტიფიცირებული შესაბამისობის რისკების მნიშვნელობას.
- აუდიტის კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ყოველწლიური შიდა აუდიტის გეგმების დამტკიცებაში და შიდა და გარე აუდიტორთა დასკვნებში განხილული საკითხების გადასაწყვეტად შესაბამისი ზომების დროულად განხორციელებაში. გარდა ამისა, ეს ორგანო მიზნად ისახავს შიდა აუდიტის პოლიტიკის გაუმჯობესებას.
- ადამიანური რესურსების კომიტეტი ამტკიცებს ყოველწლიურ კადრების დაკომპლექტებისა და ტრენინგის გეგმას, ანალიზს უკეთებს სამტატო სტრუქტურის განვითარებას, პასუხს აგებს კადრების დენადობის და დასაქმების პროცესზე, მონიტორინგს უწევს პერსონალის შეფასების პროცესს და იღებს სათანადო ზომებს მიღებული შედეგების საფუძველზე, ყოველწლიურად გადახედავს ხელფასებს და ცვლილებების შემთხვევაში იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებებს, ამტკიცებს კადრებისა და პოზიციის ცვლილების, დანინაურების, გაფრთხილების წერილების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებებს და პერიოდულად გადახედავს ბანკის ანაზღაურების პრაქტიკას.

- ეკო კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: დაკრედიტების შედეგად გარემოსდაცვითი ზემოქმედების გაუმჯობესება / შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, ბანკის პოზიციონირება გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციად და მისი რეპუტაციის გაძლიერება, ბანკის ენერგოეფექტურობის ღონის გაზრდა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენების ხელშეწყობა, უარყოფითი გარემოსდაცვითი ზემოქმედებით გამოწვეული რისკების მინიმუმამდე დაყვანა, ბანკის პერსონალსა და კლიენტებს შორის გარემოსდაცვით და ენერგოეფექტურობის საკითხებზე ცნობიერებისა და ცოდნის ღონის ამაღლება.

ბანკს აქვს ეფექტური შესაბამისობის მართვის სისტემა, რომელსაც ამყარებს ჩვენი ქცევის კოდექსი და პერსონალის შერჩევის სისტემა და ტრენინგები. ქცევის კოდექსის დაცვა სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის. კომპლაენსისა და რისკის მართვის სამსახურები, რომლებიც პასუხს აგებენ ადგილობრივი საბანკო რეგულაციების შესრულებაზე, რეგულარულ და ad-hoc ანგარიშებს აწვდიან ბანკის მენეჯმენტსა და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის პასუხისმგებელ განყოფილებებს. ნებისმიერი ქმედება, რომელიც არ არის დადგენილ წესებთან შესაბამისობაში, ბანკს შეიძლება ეცნობოს ანონიმურად, სპეციალურად განსაზღვრულ ელექტრონული ფოსტის მისამართზე.

შიდა აუდიტის განყოფილება არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული ბანკში, რომელიც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშგებას ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის საშუალებით. აუდიტის კომიტეტს ამტკიცებს და მართავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. შიდა აუდიტის სამსახური აფასებს ბანკის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის შესაბამისობას. წელიწადში ერთხელ, პროკრედიტ ბანკის შიდა აუდიტის განყოფილება ახორციელებს ბანკის საქმიანობის რისკების შეფასებას, რათა მოხდეს რისკებზე დაფუძნებული წლიური აუდიტის გეგმის შემუშავება. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის აუდიტის გუნდი ახორციელებს პროკრედიტ ბანკში ჩატარებული აუდიტის ხარისხის მონიტორინგს და ბანკის შიდა აუდიტს უწევს მეთოდოლოგიურ კონსულტაციებს.

შიდა აუდიტის განყოფილების შემოწმებისა და შეფასების პროცესში მოცულია შემდეგი საკითხები :

1. შიდა კონტროლის სისტემების სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა, ეფექტიანობა და შესაფერისობა;
2. რისკების მართვისა და კონტროლის სისტემების, ანგარიშგებისა და საინფორმაციო სისტემების, ასევე ფინანსური და საბუღალტრო სისტემების გამოყენება, სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა და შესაფერისობა;

3. არსებული სამართლებრივი და საბანკო ზედამხედველობის შესახებ დებულებების და სხვა მარეგულირებელი წესების დაცვა;
4. საქმიანობის განმსაზღვრელი სახელმძღვანელო დოკუმენტებთან ინსტრუქციებთან და წესებთან შესაბამისობა;
5. ყველა საოპერაციო და ბიზნეს პროცედურის სამართლებრივ მოთხოვნებთან და ზოგადად აღიარებულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან შესაბამისობა, წესების დაცვა და აქტივების დასაცავად ზომების მიღება.

შიდა აუდიტის განყოფილება ყველა პროცესს განიხილავს რისკებზე დაფუძნებული მიდგომის გამოყენებით იმ მიზნით, რომ განსაზღვროს შესამონმშებელი ერთეულების პრიორიტეტულობა.

საჭიროების შემთხვევაში, შიდა აუდიტის განყოფილება განსაზღვრავს ad-hoc აუდიტორული შემონმშების აუცილებლობას.

საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკს ყოველწლიურად უტარდება გარე აუდიტორული შემონმშება. გარე აუდიტორის შერჩევა ხორციელდება სატენდერო პროცედურებით. სატენდერო კომისიის მიერ მომზადებულ რეკომენდაციებზე დაყრდნობით, სამეთვალყურეო საბჭო იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას გარე აუდიტორის დანიშვნის შესახებ.

გარე აუდიტორულ შემონმშებას ყოველთვის ასრულებენ გამოცდილი აუდიტორული კომპანიები, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი კვალიფიკაცია და კანონმდებლობის მიხედვით მინიჭებული აქვთ ფინანსური ორგანიზაციებისთვის აუდიტის ჩატარების უფლება. ამასთანავე, აუდიტორთა ობიექტურობის შენარჩუნების მიზნით, ბანკი რეგულარულად იყენებს აუდიტორული კომპანიების მონაცვლეობის პრაქტიკას.

2021 წელს აუდიტორულ მომსახურებასთან დაკავშირებულმა პირდაპირმა ხარჯმა შეადგინა 129 ათასი ლარი. ბანკს არ მიუღია აუდიტორის/აუდიტორული ფირმების მიერ განეული სხვა პროფესიონალური მომსახურება.

ბანკში არსებობს შიდა კონტროლის ადეკვატური პროცესები და პროცედურები. სისტემა დაფუძნებულია მოვალეობების სეგრეგაციის და ორმაგი კონტროლის პრინციპებზე და, ასევე, მატერიალური რისკებისთვის ითვალისწინებს ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების გამიჯვნას მენეჯმენტის დონის ჩათვლით; ეს უზრუნველყოფს რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ბიზნეს განყოფილებების ფუნქციებისგან დამოუკიდებლად განხორციელებას.

ბანკის რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ფუნქციები ორგანიზებულია ისეთი ფორმით, რომ განსაზღვროს, შეათვასოს და მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებულ

რისკებს და უზრუნველყოს მოცემული რისკების კონტროლისთვის შექმნილი პროცესების სათანადო ფუნქციონირება და კოორდინაცია ბანკის შესაბამის ერთეულებს შორის თანამშრომლობით. ძირითადი ამოცანებია:

1. არსებული და პოტენციური რისკების ანალიზი მათი შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგისთვის ღონისძიებების, მეთოდებისა და პროცედურების შემუშავების მიზნით; ამ რისკების მიმართ ბანკის დაუცველობის ხარისხის განსაზღვრა;
2. ბანკის წინაშე არსებული რისკების შეფასება;
3. სტრეს-ტესტების/სცენარებისა და მათი შედეგების ანალიზის საფუძველზე საბაზრო რისკების შეფასება;
4. შიდა/გარე რეგულაციებით ან/და ბანკის მენეჯმენტის მოთხოვნის შემთხვევაში, რისკების ადრეული იდენტიფიცირების სისტემის ადეკვატური დიზაინის უზრუნველყოფა;
5. რისკების მონიტორინგის მიზნით, კომიტეტებისთვის, ბანკის მენეჯმენტისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების მომზადება;
6. რისკების შემცირების მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება დირექტორთა საბჭოს ან/და ბანკის შესაბამისი კომიტეტების მიერ შემდგომი განხილვისა და დამტკიცებისთვის;
7. ბანკის განყოფილებების/ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელებისთვის ღონისძიებების მომზადება და განხორციელება, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში რისკების მართვის ეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, და ბანკის მენეჯმენტისა და თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლება იმ საბანკო რისკებზე, რომელიც საფრთხეს უქმნის მათ საქმიანობას;
8. თვლიალების/სერვის პუნქტების წესებთან და პროცედურებთან შესაბამისობის შემოწმება, მათთვის ადგილზე ან დისტანციური მონიტორინგის ჩატარებისა და ანგარიშების მომზადების გზით.

ბანკის რეგულარულად ახდენს რისკების ანალიზს, ინტენსიურად განიხილავს მათ და დოკუმენტურად ადასტურებს სტანდარტიზებული ანგარიშების სახით. პროკრედიტ ბანკი ყოველთვიურად ამზადებს რისკების შესახებ ანგარიშებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტისთვის/ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისთვის (ALCO); რისკების შესახებ შემაჯამებელი ანგარიშები ყოველკვარტლურად წარედგინება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს, აუდიტის კომიტეტსა და ბანკის რისკების მართვის კომიტეტებს. ცალკეული რისკისა და ბანკის საერთო რისკის პროფილის მონიტორინგი ხორციელდება მოცემული ანგარიშებისა და პასუხისმგებელი პერსონალის მიერ მოძიებული დამატებითი ინფორმაციის განხილვის საფუძველზე. საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი თემატური სპეციალური ანგარიშები იქმნება. მონიტორინგისა და განხილვის მიზანი არის

მატერიალურ რისკებზე გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და პოტენციური პრობლემების შესახებ ადრეული ეტაპზე ინფორმირებულობა.

ბანკის რისკების განყოფილებები რეგულარულად ახორციელებენ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის სხვადასხვა სამსახურების წინაშე ანგარიშგებას, ხოლო შესაბამის სამეთვალყურეო საბჭოს მინიმუმ ყოველკვარტლურად წარედგინება ინფორმაცია რისკებთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების შესახებ.

8.3 რისკის პროფილის შეფასება

პროკრედიტ ბანკის რისკების მართვის პროცესები შემუშავებულია საქმიანობის ბუნების, მასშტაბის, კომპლექსურობისა და რისკიანობის დონის შესაბამისად და ბანკის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიების გათვალისწინებით. ამ პროცესში აუცილებლად გათვალისწინებულია გერმანიის მარეგულირებლისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული მოთხოვნები, საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის სტანდარტები და შესაბამისი პუბლიკაციები.

რისკის მართვის პროცესები რისკების ინვენტარიზაციით გათვალისწინებულ ყველა მატერიალურ რისკს ითვალისწინებს; ამ პროცესების შესაბამისობა დადასტურებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და ექვემდებარება შემდგომ განვითარებას. მცირე და საშუალო კლიენტების ჯგუფთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკის რისკის პროფილის არსებით შემადგენელს პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგიიდან გამომდინარე, რომლის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება მცირე და საშუალო სანარმოების დაფინანსებაა.

რისკის ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორებისა და (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტების კომპლექსური ერთობლიობა გამოიყენება რისკების შეფასების, მართვისა და შემცირების მიზნით. ლიმიტების სისტემა რისკების მართვის პოლიტიკებით დადგენილი პრინციპების განხორციელების ინსტრუმენტია, რომელიც ასახავს მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრულ რისკის ტოლერანტობის დონეს (რისკისადმი მიდრეკილება). ინდივიდუალური რისკის კატეგორიისთვის დადგენილი ლიმიტების გარდა, მაგ. თითოეული მსესხებლისთვის განსაზღვრული ლიმიტები, შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების ფარგლებში ბანკს განსაზღვრული აქვს, ასევე, ყველა მატერიალური რისკის ლიმიტები. რეგულარული მონიტორინგის მიზანია, გამოავლინოს რისკის კატეგორიების ფარგლებში ან რისკის ტიპებს შორის პოტენციური კონცენტრაციები; საჭიროების შემთხვევაში, ბანკი იღებს გადაწყვეტილებებს რისკის კონცენტრაციის შემცირებაზე.

რისკების ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ბანკის რისკის პროფილის სრულ მიმოხილვას, წარმოდგენილია მატერიალური რისკების შესახებ პილარ 3-ის ანგარიშის ცალკეულ მუხლებში და კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ განმარტებებში.

9 საკრედიტო რისკი

პროკრედიტ ბანკი საკრედიტო რისკს განმარტავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარიგების მხარის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობით ან ვადების დარღვევით შესრულებით. ჩვენ განვასხვავებთ კლიენტის საკრედიტო რისკს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ რისკს (ემიტენტის რისკის ჩათვლით). საკრედიტო რისკი წარმოადგენს პროკრედიტ ბანკის წინაშე არსებულ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს და კლიენტების სასესხო პორტფელი წარმოადგენს ამ რისკის უდიდეს ნაწილს.

9.1 კლიენტის საკრედიტო რისკი

9.1.1 სტრატეგია და პრინციპები

ჩვენი საკრედიტო რისკების მართვის მთავარი მიზნებია საკრედიტო პორტფელის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, საკრედიტო პორტფელის დაბალი კონცენტრაცია და რისკების შესაბამისი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შენარჩუნება. კლიენტების დაფინანსებისას ჩვენ ვხელმძღვანელობთ შემდეგი პრინციპებით:

- ვახორციელებთ საკრედიტო კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიურ ანალიზს (ბანკი არ იყენებს შეფასების ე.წ. სქორინგის რაიმე მოდელს);
- ვახდენთ საკრედიტო რისკების ანალიზისა და დაკრედიტების ოპერაციების დროს განხორციელებული პროცესების ყურადღებით დოკუმენტირებას ისეთი ფორმით, რომ შესრულებული ანალიზები გასაგები იყოს გათვითცნობიერებული მესამე მხარისთვის;
- ვუზრუნველყოფთ ბანკის კლიენტების მიერ ჭარბი დავალიანების აღების მკაცრად თავიდან აცილებას;
- ვუზრუნველყოფთ კლიენტებთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნებას;
- საკრედიტო დავალიანების დაფარვის მკაცრი მონიტორინგი;
- ვადაგადაცილებული სესხების შემთხვევაში, ვახორციელებთ კლიენტზე ორიენტირებულ სესხის ინტენსიურ მართვას;
- ვახდენთ გირაოს რეალიზაციას (მხოლოდ) გადახდისუნარიანობის შემთხვევაში;

კლიენტის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩო წარმოდგენილია ბანკის შესაბამის პოლიტიკებსა და სტანდარტებში. პოლიტიკები, სხვა საკითხებთან ერთად, განსაზღვრავს ბანკის დონეზე საკრედიტო რისკის მართვაზე პასუხისმგებლობებს, დაკრედიტების ორგანიზების პრინციპებს, სესხების გაცემის პრინციპებს და სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოდგენილი გირაოს შეფასების სტრუქტურას. სტანდარტები შეიცავს ბიზნეს კლიენტებთან და ფიზიკურ პირებთან

განხორციელებული დაკრედიტების ოპერაციებისა და შეთავაზებული საკრედიტო პროდუქტების დეტალურ განმარტებებს. სტანდარტებში ასევე განსაზღვრულია რესტრუქტურისაციის, სასესხო რეზერვების შექმნისა და ჩამონწერის წესები. ამრიგად, პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს რისკების შემცირების მექანიზმებს როგორც სესხის გაცემამდე (საკრედიტო რისკების შეფასება) და სესხის გაცემის შემდეგ (მაგ. ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგი, რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების ანალიზი, სესხების ინტენსიური მართვა და პრობლემური სესხების მართვა).

პროკრედიტ ბანკი კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებებს სამ კატეგორიად ყოფს: მცირე ბიზნეს კლიენტების, საშუალო ბიზნეს კლიენტების და ფიზიკური პირების საკრედიტო ვალდებულებები. მცირე ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებების მოცულობა, როგორც წესი, მერყეობს 50,000 ევროდან 500,000 ევროს ფარგლებში, ხოლო საშუალო ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებები აღემატება 500,000 ევროს. კლიენტის კატეგორიიდან გამომდინარე, ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასების დროს იყენებს საკრედიტო რისკის შეფასების სხვადასხვა ინტენსივობის პროცესს. ეს პროცესები ერთმანეთისგან განსხვავდება შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით: თანამშრომლების პასუხისმგებლობების სეგრეგაციის ხარისხი, ინფორმაციის მოცულობა, რომელიც საკრედიტო ანალიზის საფუძველს წარმოადგენს, საკრედიტო გადაწყვეტილებების კრიტერიუმები და გირაოსთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მნიშვნელოვან საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების პროცესში დანერგულია ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების მკაცრი გამიჯვნა მენეჯმენტის დონის ჩათვლით.

პროკრედიტ ბანკის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ გადახდისუნარიანობის საფუძვლიანი შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო რისკების მართვის ყველაზე ეფექტურ ფორმას. შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკის საკრედიტო გადაწყვეტილებები კლიენტის ფინანსური მდგომარეობისა და გადახდისუნარიანობის ანალიზს ეფუძნება. ამასთან, ადგილზე რეგულარული ვიზიტები ყველა კლიენტის შემთხვევაში ხორციელდება, რაც უზრუნველყოფს მათი ინდივიდუალური პირობებისა და საჭიროებების ადეკვატურ განხილვას.

პროკრედიტ ბანკში ყველა საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს. კომიტეტის წევრებისთვის განსაზღვრულია ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები, რომლებიც ეფუძნება თითოეული წევრის ცოდნასა და გამოცდილებას. სესხის დამტკიცებასთან დაკავშირებული პროცესი ცენტრალიზებულია და 5,000 ევროს ზემოთ სესხები განიხილება სათავო ოფისის საკრედიტო კომიტეტის მიერ. ბანკის მიმართ დავალიანების სიდიდის მიხედვით ტოპ 5 მსესხებელზე გადაწყვეტილება მიიღება პროკრედიტ კოლდინგის საკრედიტო რისკების დასკვნის/მოსაზრების საფუძველზე.

სათანადო საკრედიტო ლიმიტების დადგენა, კლიენტების ფინანსურ საჭიროებებზე მორგებულ მომსახურებებზე გადაწყვეტილების მიღება და საკრედიტო ვალდებულებების სათანადო სტრუქტურის განსაზღვრა - საკრედიტო კომიტეტის ფარგლებში დისკუსიის პროცესის განუყოფელი ნაწილია. სესხის გაცემის პირობების განსაზღვრისას საკრედიტო კომიტეტი აფასებს და გადაწყვეტილების მიღებისას ითვალისწინებს ისეთ საკითხებს, როგორცაა სესხის (დაბალი) მოცულობა, კლიენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის (მაღალი) ხარისხი, სესხის (მოკლე) ვადა კლიენტის (ხანგრძლივი) საკრედიტო ისტორია ბანკთან, ანგარიშებზე (მაღალი) ბრუნვა, და მათ შესაბამისად ადგენს მოთხოვნებს სესხის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა ზღუდავს არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო ოპერაციების შესრულებას. დაბალი საკრედიტო რისკისა და მოკლე ვადის გათვალისწინებით, შესაძლებელია სესხების გაცემა ნაწილობრივი უზრუნველყოფით. როგორც წესი, მაღალი რისკის პროფილის მქონე კრედიტები უზრუნველყოფილია გირაოთი, ძირითადად უძრავი ქონების საშუალებით.

ცალკეული კრედიტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის ზრდის ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა გათვალისწინებულია დაკრედიტებასთან დაკავშირებულ ყველა პროცესში, რის შედეგადაც კლიენტების წინაშე არსებული ფინანსური სირთულეების ხარისხი სწრაფად და ეფექტურად ფასდება. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების შესაბამისი მაჩვენებლები ეფუძნება რისკის რაოდენობრივ და თვისებრივ მახასიათებლებს, რომლებიც მოიცავს (და არა მხოლოდ) ანგარიშებზე შემცირებულ ბრუნვას ან მოცულობას, გაცემული საკრედიტო ხაზებისა და ოვერდრაფტების უფრო ხანგრძლივი დროით ინტენსიურ გამოყენებას და ვადაგადაცილებას. პასუხისმგებელი თანამშრომლები ამონებენ, არსებობს თუ არა მინიშნება ვალდებულებების შეუსრულებლობის გაზრდილ რისკზე და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ დამატებითი ნაბიჯების გადადგმას პოლიტიკების შესაბამისად. პრობლემური პორტფელის შესახებ რეპორტები რეგულარულად მიწოდება ფილიალის მმართველს, ბანკის სათავო ოფისს და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის შესაბამის ქვეგანყოფილებას. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და კლიენტთა დეტალური მონიტორინგი ცალკეულ კრედიტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ზრდაზე (მიგრაციის რისკი) სათანადო დაკვირვების საშუალებას იძლევა.

როგორც კი რომელიმე კრედიტზე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი იზრდება, კლიენტი ექცევა ინტენსიური მენეჯმენტის ქვეშ. ძირითადი აქცენტი კეთდება კლიენტთან მჭიდრო კომუნიკაციაზე, საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის უფრო მაღალი რისკის წყაროს გამოვლენასა და კლიენტის საქმიანობის დეტალურ მონიტორინგზე. ცალკეული

საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შემცირების ზომებზე გადაწყვეტილებებს იღებენ გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოები.

მთლიანი სასესხო პორტფელის საკრედიტო ხარისხის შეფასება ხორციელდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რაც მოიცავს პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის, რესტრუქტურირებული სესხების, ჩამონერების, სესხის დაფარვის კოეფიციენტის (შესაძლო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობასთან) და კონცენტრაციის რისკის ანალიზს.

გარდა ამისა, საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგის მიზნით, ბანკში დანერგილია აქტივების ხარისხის სამი დამატებითი მაჩვენებელი, რომელთა საფუძველზეც ბანკის საკრედიტო პორტფელი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად: სტანდარტული (Performing), საყურადღებო (Underperforming) და უიმედო (Default) სესხები. სესხებისთვის ამ კატეგორიების მინიჭების პროცესი ეფუძნება რისკის კლასიფიკაციის სისტემას და გაცემული სესხის დამატებით რისკის მახასიათებლებს (მაგ. რესტრუქტურირებულია სესხი თუ არა, ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა). მაჩვენებლები ნათელ სურათს გვაძლევს ბანკის პორტფელის ხარისხის შესახებ და საკრედიტო რისკების მართვის პროცესს უწყობს ხელს.

პროკრედიტ ბანკისთვის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მნიშვნელოვანი მაჩვენებლებია საყურადღებო და უმოქმედო სესხების წილი, პორტფელის წილი, რომელიც ვადაგადაცილებულია 30 ან 90 დღეზე მეტი ხნით. ასევე ყურადღებას ვაქცევთ აღნიშნული ვადაგადაცილებული სესხების დარეზერვების დონეს. რესტრუქტურირებული სესხების პორტფელი შესაბამისი რეზერვებით და ჩამონერების დონეც ინტენსიურად კონტროლდება.

კლიენტების საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკი არამატერიალურია ბანკისთვის სასესხო პორტფელის მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაციის გამო. ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორსა და რეგიონში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებით. გარდა ამისა, პროკრედიტ ბანკი ზღუდავს საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკს შემდეგი მოთხოვნების საშუალებით: მსხვილი სესხები (რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) საჭიროებს ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობას, ამასთან არცერთი ცალკეული მსხვილი სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს, ხოლო ბანკის მიერ გაცემული ყველა მსხვილი სესხის საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 150%-ს.

COVID-19-ით გამოწვეული ფინანსური სირთულეების გამო ბანკმა მოახდინა კლიენტებისთვის სასესხო შენატანების გადახდის გადავადება. ყველა აღნიშნულ მორატორიუმს ვადა გაუვიდა 2021 წლის ოქტომბერში. მორატორიუმების ვადის გასვლის შემდეგ საკმაოდ წარმატებით ხდება კლიენტების მხრიდან სესხების მომსახურება.

9.2 კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით

პროკრედიტ ბანკი კონტრაგენტის (მათ შორის ემიტენტის) რისკს განსაზღვრავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაგენტის/ემიტენტის მიერ ნაკისრი სახელმშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად შეუსრულებლობის ან ნაწილობრივ ან ვადების დარღვევით შესრულებით. პროკრედიტ ბანკს კონტრაგენტის რისკი ძირითადად ლიკვიდურობის მართვის, მათ შორის და მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობის, გამო წარმოიქმნება. გარდა ამისა, ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი მოცულობის ლიკვიდური აქტივები განთავსებული საქართველოს ეროვნულ ბანკში, სავალდებულო მინიმალური რეზერვების სახით.

კონტრაგენტის რისკის მართვის მთავარი პრინციპია ბანკის ლიკვიდურობის უსაფრთხოდ და შეძლებისდაგვარად ლივერსიფიცირებულად განთავსება. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ცდილობს ამ აქტივებიდან გარკვეული შემოსავლის მიღებას, უმთავრესი ამოცანაა, უზრუნველყოს უსაფრთხო განთავსება და დროული ხელმისაწვდომობა, ანუ კონტრაგენტის დაბალი რისკიანობა ლიკვიდური სახსრების განთავსების მთავარი განმაპირობებელია. შესაბამისად, ჩვენ ვმუშაობთ მხოლოდ ყურადღებით შერჩეულ, საიმედო, მაღალი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებთან; როგორც წესი, ლიკვიდურ სახსრებს განვათავსებთ მოკლე ვადით (ერთ თვემდე პერიოდით, მაგრამ, როგორც წესი, უფრო ხანმოკლე ვადებით) და ვიყენებთ ძალიან შეზღუდული რაოდენობის მარტივ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ემიტენტის რისკის მართვა იგივე პრინციპებით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკს ეკრძალება სპეკულაციურ ოპერაციებში მონაწილეობის მიღება. პრინციპში, ხდება მხოლოდ მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების შექმნა, როგორც წესი, მაქსიმუმ ერთ წლამდე ვადით. ადგილობრივ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაბანდება უპირველესად ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიანი ქაღალდებში ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებში. ევროსა ან აშშ დოლარში ლიკვიდური სახსრების განთავსება, მეორე მხრივ, ხდება ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) წევრ ქვეყნებში მოქმედ ბანკებში. საბაზრო ფასების ცვლილების გავლენა ბანკზე მინიმალურია. მიზეზები ისაა, რომ ფასიანი ქაღალდების მოცულობა საკმაოდ დაბალია, მათი გადახდის ვადა ხანმოკლეა და ემიტენტების შერჩევა ხდება სიფრთხილით, რისკების შეფასების კონსერვატიული კრიტერიუმების საფუძველზე.

როგორც წესი, ჩვენი კონტრაგენტები არიან საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს სახელმწიფო და კომერციული ბანკები. რისკის ძირითადი ტიპებია: ნოსტრო ანგარიშებზე ნაშთები, მოკლევადიანი ანაბრები, მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები და

არამატერიალური მოცულობის დერივატივები ლიკვიდურობის მართვისა და ჰეჯირების მიზნებისთვის (კერძოდ, სავალუტო სვოპები).

ჩვენი კონტრაგენტისა და ემიტენტის რისკები ძალიან დაბალია კონსერვატიული საინვესტიციო სტრატეგიის შედეგად. გარკვეულწილად მაღალი კონცენტრაციის დონე არსებობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ სავალდებულო მინიმალურ რეზერვებზე მოთხოვნის გამო. 2010 წლიდან, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს უცხოურ ვალუტაში არსებული სავალდებულო რეზერვები დაზღვეული აქვს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს (MIGA) გარანტიით.

კონტრაგენტებსა და ემიტენტებთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხორციელდება ლიმიტების სისტემის საფუძველზე. პროკრედიტ ბანკი ტრანზაქციებს ასრულებს მხოლოდ იმ კონტრაგენტებთან, რომლებსაც დეტალური ანალიზი უკვე ჩაუტარდათ და ლიმიტი დაუმტკიცდათ. ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) არანევრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ან საბანკო ჯგუფისთვის საერთო ლიმიტი არ უნდა აღემატებოდეს პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტის წინასწარი თანხმობის გარეშე. ბანკისთვის, რომელიც რეგულირდება OECD-ის წევრ ქვეყნებში წარმოდგენილი მარეგულირებლების მიერ, ზღვარი არის 25%. როგორც წესი, ბანკის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაბრების მაქსიმალური ვადაა ერთი თვე; 3 თვეზე მეტი ვადა უნდა დაამტკიცოს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-მ ან რისკების მართვის კომიტეტმა. მოცემული კომიტეტების თანხმობა, ასევე, სავალდებულოა ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ნებისმიერი ინვესტიციის შემთხვევაში (ადგილობრივ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ქაღალდების გარდა, რომელთა ნარჩენი ვადიანობა სამ თვეს შეადგენს).

რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, თითოეული საბანკო ჯგუფისთვის და თითოეული სახელმწიფო ჯგუფისთვის (ცენტრალურ ბანკთან, სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ ორგანიზაციებთან) განსაზღვრულია დამატებითი მაქსიმალური ლიმიტი.

2020 და 2021 წლები გამორჩეული იყო გამოწვევებით არა მხოლოდ ლოკალურ ბაზარზე, არამედ საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვისაც, რომლებთანაც ბანკს გრძელვადიანი თანამშრომლობა აკავშირებს. მიუხედავად პანდემიისა და გაურკვეველი მოლოდინებისა, ბანკმა კონტრაგენტის რისკი შეინარჩუნა დაბალ დონეზე აღნიშნული წლების განმავლობაში. ეს არის ბანკის თანმიმდევრული სტრატეგიის შედეგი, რომელიც გულისხმობს კონტრაგენტების შეფასებას, მკაფიოდ განსაზღვრულ ლიმიტებს და სანდო პარტნიორების დივერსიფიკაციას. ბანკის ძირითადი კონტრაგენტები უცვლელია. ბანკი აგრძელებს შერჩეულ კონტრაგენტებთან/ემიტენტებთან მუშაობას, ძირითადად მოკლე ვადიანობის გარიგებებით.

9.3 დერივატიული (წარმოებული) პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი

პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ძალიან შეზღუდული მოცულობით. ისინი მხოლოდ უცხოური ვალუტის ჰეჯირებისთვის გამოიყენება; ბანკი არ უნდა დაკავდეს კერძო ან სპეკულაციური სავაჭრო ოპერაციებით. პროკრედიტ ბანკში გამოიყენება შემდეგი ფინანსური ინსტრუმენტები:

- სავალუტო სვოპები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით შესრულებულ გარიგებებში მონაწილეობის რისკის შემთხვევაში, იგივე რისკის კლასიფიკაცია, ლიმიტის განმსაზღვრელი და მონიტორინგის პროცესები გამოიყენება, რაც კონტრაგენტის რისკის შემთხვევაში. ბანკი სავალუტო სვოპებს ძირითადად პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან ახორციელებს.

კონტრაგენტის ტიპისა და პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დაბალი მოცულობის გამო, კონტრაგენტის/ემიტენტის რისკსა და საბაზრო რისკებს შორის შესაძლო კორელაცია უმნიშვნელოა.

9.4 საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება

პროკრედიტ ბანკი მხოლოდ სტანდარტიზებულ მიდგომას იყენებს, რათა განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მოცულობა. პროკრედიტ ბანკი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოს Fitch Ratings რეიტინგებს დავალიანების შემდეგი კლასების შესაფასებლად: "ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოები ან ცენტრალური ბანკები", "ინსტიტუტები" და "ინსტიტუტები და მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე იურიდიული პირები". ვინაიდან, როგორც წესი, ჩვენს კლიენტებს არ აქვთ სარეიტინგო სააგენტოს შეფასება, პროკრედიტ ბანკი არ იყენებს რეიტინგებს "იურიდიული პირებისა" და "საცალო" კლასების მიმართ.

იმ რისკის შემთხვევაში, სადაც არსებობს გარე საკრედიტო შეფასება, რისკის წონა განისაზღვრება ამ გარე რეიტინგის საფუძველზე. რეიტინგის არმქონე რისკებისთვის აღებულია შესაბამისი მშობელი კომპანიის რისკის წონა. ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში, რისკი განიხილება როგორც სარეიტინგო სააგენტოს რეიტინგის არმქონე პოზიცია.

10 საბაზრო რისკები

საბაზრო რისკები არის ბაზრის ფასებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკები (მაგ. სავალუტო კურსებში ცვლილების შედეგად). პროკრედიტ ბანკისთვის შესაბამისი საბაზრო რისკებია: სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი. პროკრედიტ ბანკი საბაზრო რისკებს ისე მართავს, რომ მათი გავლენა ბანკის საერთო რისკის პროფილზე მაქსიმალურად შეზღუდულია. ბანკის რისკების სტრატეგიის შესაბამისად, სპეკულაციური მიზნებისთვის სავალუტო რისკისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის აღება დაუშვებელია; უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნებისთვის ან ლიკვიდურობის მისაღებად. პროკრედიტ ბანკი მკაცრად იცავს არასავაჭრო საბანკო დანესებულებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

10.1 სავალუტო რისკი

ბანკი სავალუტო რისკს განსაზღვრავს, როგორც უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობით მიღებული ზარალის ან უარყოფითი გავლენის რისკს. სავალუტო რისკმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტების შემცირება გამოიწვიოს.

ნეგატიური შედეგი ვლინდება იმ შემთხვევაში, როდესაც უცხოური ვალუტით დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა განსახვავდება და შესაბამისი უცხოური ვალუტის გათვლითი კურსები ლართან მიმართებაში ბანკისთვის არახელსაყრელი მიმართულებით (ეროვნული ვალუტის გაუფასურება) იცვლება. ძირითადი რისკის მაჩვენებელი, რომელიც თითოეული ვალუტის შემთხვევაში შეუსაბამობას ავლენს საბალანსო ანგარიშში, არის ღია სავალუტო პოზიცია (OCP). საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი შეადგენს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამ ლიმიტიდან გადახვევას ამტკიცებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO ან რისკების მართვის კომიტეტი. რისკის დროულად შეფასების მიზნით, პროკრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი - CRR კაპიტალის 7.5%-იანი ბარიერი საერთო ღია სავალუტო პოზიციისთვის, ხოლო $\pm 5\%$ განისაზღვრა თითოეული ვალუტის ღია სავალუტო პოზიციისთვის.

სავალუტო რისკმა შეიძლება შეამციროს საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები, რადგან ბანკის კაპიტალი ადგილობრივ ვალუტაშია წარმოდგენილი, ხოლო მისი აქტივების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ასეთ შემთხვევაში, ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურება გამოიწვევს კაპიტალის ადეკვატურობის მნიშვნელოვან გაუარესებას, რადგან უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების ღირებულება მოიმატებს (ლარის გაუფასურების გამო) და, შესაბამისად, ბანკს ექნება უფრო მეტი რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები, ხოლო ლარში დენომინირებული კაპიტალის მოცულობა უცვლელი დარჩება. ამ რისკის

შესამცირებლად, ბანკი მიზნად ისახავს ადგილობრივ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების წილის გაზრდას. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, კაპიტალის ადეკვატურობის პროგნოზირების ფარგლებში, ტარდება სავალუტო რისკის სტრეს-ტესტები, რომლებიც ასახავს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე გაცვლითი კურსის არახელსაყრელი განვითარების შედეგებს.

2021 წლის განმავლობაში ბანკის სავალუტო რისკი შენარჩუნდა დაბალ დონეზე, რადგან ბანკის პოლიტიკიდან გამომდინარე, ბანკი მუშაობს მცირე ღია სავალუტო პოზიციით. მიუხედავად ამისა, ბოლო წლებში სავალუტო ბაზრის მერყევი და სტრესული სიტუაციიდან გამომდინარე, რაც კიდევ უფრო გაამძაფრა პანდემიამ და მაკროეკონომიკურმა სტრესმა, ბანკისთვის მნიშვნელოვანი და საყურადღებოა სავალუტო რისკი.

10.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი და წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ვადებს შორის სტრუქტურული შეუსაბამობის შედეგად. ის რეგულარულად ფასდება, მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია ცვლადი და შერეული (ფიქსირებულს + ცვლადი) საპროცენტო განაკვეთით სესხების პორტფელის გაზრდაზე. ამ გზით, აქტივების გადაფასების ვადები შეიძლება უკეთ შეუთავსდეს ვალდებულებების გადაფასების ვადებს, მაშინაც კი, როდესაც ვალდებულებების დაფარვის ვადა სესხების დაფარვის ვადაზე ნაკლებია. ცვლადი და შერეული საპროცენტო განაკვეთით სესხების გამჭვირვალედ გაცემის მიზნით, საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრისას, ბანკი ორიენტირად იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საპროცენტო განაკვეთებს (ლიბორი, ევრობორი, სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთი). ადგილობრივ ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის რისკის მითიგაციის ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯები) ხელმისაწვდომი არ არის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასების, მონიტორინგისა და შეზღუდვის მიზნით ბანკი იყენებს მიდგომას, რომელიც ეფუძნება ვადიანობების გადაფასების ანალიზს. აქტივები და ვალდებულებები გადანაწილებულია სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებულ ვადებზე. ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს ორი მაჩვენებლის მიხედვით: EVI - ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა, შედარებით გრძელვადიანი პერსპექტივა, და IEI - საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი, 12-თვიანი პერსპექტივა.

ბანკის ეკონომიკური ღირებულება არის ყველა მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება, ანუ აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოღინების მიმდინარე ღირებულება მინუს ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაღინების მიმდინარე ღირებულება. ასევე გათვალისწინებულია მოსალოდნელი

ფულადი ნაკადების ამჟამინდელი ღირებულება, რომელიც დამოკიდებულია საპროცენტო განაკვეთებზე ბანკის ბალანსის გარეშე მუხლებიდან. ეკონომიკური ღირებულების რისკი არის რისკი იმისა, რომ შემცირდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება უკვე შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთის მიმართ მგრძობიარე აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან. ეკონომიკური ღირებულების რისკი იზომება ეკონომიკური ღირებულების ზემოქმედებით, რომელიც წარმოადგენს ბანკის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების ცვლილებას, რაც გამომწვეული იქნებოდა საპროცენტო განაკვეთის შოკით. ეკონომიკური ღირებულების რისკს აქვს გრძელვადიანი პერსპექტივა და, შესაბამისად, განსაზღვრავს რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გრძელ ვადაში საბალანსო უწყისის გადაფასებისგან. ეკონომიკური ღირებულების ზემოქმედების ზომა დამოკიდებულია პროცენტის მიმართ მგრძობიარე აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების სტრუქტურასა და მახასიათებლებზე, ასევე საპროცენტო განაკვეთის სავარაუდო ცვლილებაზე.

საპროცენტო შემოსავლის რისკი ითვალისწინებს, თუ როგორ შეიძლება გავლენა იქონიოს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებამ ბანკის მომგებიანობაზე განსაზღვრულ დროში, მისი ამჟამინდელი გადაფასების სტრუქტურის გათვალისწინებით. საპროცენტო შემოსავლის რისკს აქვს მოკლევადიანი პერსპექტივა (ერთ წლამდე) და განსაზღვრავს რისკს, რომელიც წარმოიქმნება მოკლევადიანი გადაფასების შეუსაბამობებით. იგი იზომება საპროცენტო შემოსავალზე ზემოქმედებით, რომელიც აჩვენებს წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ცვლილებას ერთი წლის ჭრილში, ასევე ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების ეფექტს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის კონტროლის მიზნით ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს და ადრეულ თრიგერებს. ლიმიტები არ უნდა დაირღვეს. თრიგერები ადრეული გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს, თუმცა მათი დარღვევა პირდაპირ არ გულისხმობს ზომების მიღების აუცილებლობას. ლიმიტები ეხება საპროცენტო განაკვეთის რისკის ძირითად ინდიკატორებს და ზღუდავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს მისაღებ დონემდე.

ბანკის მიერ დაცულია შემდეგი ლიმიტები და თრიგერები საპროცენტო განაკვეთის რისკის ძირითადი ინდიკატორებისთვის:

მთლიანი ეკონომიკური ღირებულების გავლენა სტანდარტულ პარალელურ სცენარებში: დაწესებულია ბანკის CRR კაპიტალის 15%-იანი ზედა ზღვარი. თრიგერი განისაზღვრება, როგორც ბანკის CRR კაპიტალის 10%.

მთლიანი 12-თვიანი საპროცენტო შემოსავალზე გავლენა სტანდარტულ პარალელურ სცენარებში: ბანკების ზედა ზღვარი შეადგენს ბიზნეს გეგმის მიხედვით განსაზღვრული მიმდინარე წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 25%-ს, თრიგერი განისაზღვრება, როგორც იმავე მონაცემის 20%⁴.

11 ლიკვიდურობის რისკები

11.1 ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი

ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ეხება პროკრედიტ ბანკის მოკლევადიან და გრძელვადიან უნარს, სრულად და დროულად, თუნდაც სტრესულ სიტუაციებში, შეასრულოს თავისი ფინანსური ვალდებულებები.

ზოგადად, ბანკის ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ლიმიტირებულია იმ ფაქტით, რომ ბანკის მიერ გაცემული სესხების უდიდესი ნაწილი გაცემულია ყოველთვიური გადახდის პირობით, რომელიც დაფინანსებულია ძირითადად კლიენტთა დეპოზიტებით. დეპოზიტების მოზიდვის ოპერაციები ორიენტირებულია ბიზნეს კლიენტებისა და მენაბრეების სამიზნე ჯგუფზე, ვისთანაც მყარ ურთიერთობას ვამყარებთ. ფინანსურმა კრიზისმა და 2020-2021 წლის პანდემიურმა სიტუაციამ აჩვენა, რომ კლიენტთა დეპოზიტები დაფინანსების სტაბილური და საიმედო წყაროა. 2021 წლის დეკემბრის ბოლოს, დაფინანსების ყველაზე დიდი წყარო კლიენტთა დეპოზიტებია.

ჩვენ მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკს, სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, ვაფასებთ ლიკვიდურობის გეჰის (ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების სხვაობა სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით) ანალიზით და ამ რისკის მონიტორინგს ვახორციელებთ 30-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი - SLI) და 90-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (Survival Period) საფუძველზე, ასევე, ლიკვიდობის მინიმალური კოეფიციენტების შესაბამისად, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი (ეროვნული ბანკის ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - LCR) და CRR (CRR ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - CRR LCR). საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლით ფასდება, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს მოსალოდნელ შემოსულ და გასულ ფულად სახსრებზე მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. გაანგარიშება ითვალისწინებს ბანკებში დეპოზიტების მოძრაობის ისტორიული ანალიზის შედეგად დეპოზიტების გადინებას. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები გვიჩვენებს, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს იმისათვის, რომ დაფაროს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი დეპოზიტების გადინება, მძიმე ეკონომიკური შოკის სცენარის შემთხვევაშიც კი.

⁴ 2021 წლის ივნისამდე ლიმიტი და თრიგერი განსაზღვრული იყო ბანკის ბაზელის კაპიტალის 10% და 5%-ით.

დამატებით, ბანკი ახდენს 3-თვიანი სტრესული მდგომარეობის შემთხვევაში ლიკვიდურობის დონის ანალიზს და დანესებული აქვს შესაბამისი ლიმიტები.

გარდა ამისა, ბანკს განსაზღვრული აქვს რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით მთავარი ინდიკატორია დეპოზიტების კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომელიც უზრუნველყოფს, რომ ბანკი ნებისმიერ დროს ფლობდეს საკმარისი მოცულობის მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რათა შეძლოს მნიშვნელოვანი მოცულობის დეპოზიტების გადინების უზრუნველყოფა.

ბაზრის რისკთან დაკავშირებული, კომბინირებული და გრძელვადიანი სტრეს-ტესტები ტარდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რათა პროკრედიტ ბანკმა უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდური სახსრების არსებობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, რთულ პერიოდებშიც კი. დამატებით, ბანკს აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში. თუ მოულოდნელი გარემოებები წარმოიქმნება და ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური სახსრები, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს, ასევე, შემუშავებული აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებებისთვის, რომლის მიხედვითაც პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოადგენს ბანკის "დაფინანსების ბოლო წყაროს". პროკრედიტ ჰოლდინგი ლიკვიდური აქტივების სათანადო რეზერვს ინახავს ამ მიზნით. ლიკვიდური აქტივების რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრეს-ტესტების საფუძველზე და კონტროლდება რეგულარულად.

ბანკის ლიკვიდურობის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს ხაზინის განყოფილება ფულადი ნაკადების პროგნოზების საფუძველზე, რომელსაც ამტკიცებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) და ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს რისკების მართვის განყოფილება.

დაფინანსების რისკი არის დამატებითი დაფინანსების არმილების ან მნიშვნელოვნად მაღალი ხარჯებით მიღების საფრთხე. აქედან გამომდინარე, ეს რისკი ფარავს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების არასისტემური შედეგის დეტალებს. ეს რისკი მცირდება იმ ფაქტით, რომ დაკრედიტების ოპერაციებს, პირველ რიგში, ვაფინანსებთ საცალო კლიენტების დეპოზიტებიდან, რომელსაც ემატება საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების (IFIs) გრძელვადიანი სახსრები. ჩვენ ნაკლებად ვიყენებთ ბანკთაშორის და ფინანსურ ბაზრებს.

პროკრედიტ ბანკი დაფინანსების რისკს მართავს, აფასებს და ზღუდავს ბიზნესის დაგეგმვის, ვადიანობების გეგმების ანალიზისა და შესაბამისი მაჩვენებლების მეშვეობით. ასევე, ბიზნესის დაგეგმვის პროცესში გამოვლენილი ბანკის დაფინანსების საჭიროებებს მონიტორინგი უტარდება და რეგულარულად გადაიხედება ჯგუფის დონეზე. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის

ALCO და ბანკის ALCO მონიტორინგს უწევს დაფინანსების გარე მომწოდებლებთან, განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, წარმოებული ყველა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ტრანზაქციის მიმდინარეობას. პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია, ასევე, გვთავაზობენ ღრობით (შუალედურ) დაფინანსებას იმ შემთხვევაში, თუ დაფინანსების მიღების ვადა გადაინწევს. ბანკს დადგენილი აქვს ორი მაჩვენებელი, რომლებიც ზღუდავს ბანკთაშორის ბაზრიდან დაფინანსების მიღების მოცულობას.

გასულ წლებში ფინანსური სისტემა გარკვეულ სირთულეებს შეეწეა კოვიდ-19-დან გამომდინარე. ბანკმა გააანალიზა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული პოტენციური სტრეს სცენარები, სასესხო მორატორიუმების გათვალისწინებით. პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვებისა და მაკროეკონომიკური განვითარების გამო, თავდაპირველად გათვალისწინებული იყო დეპოზიტების სტანდარტულზე მაღალი გადინება. ამის მიუხედავად, პროკრედიტ ბანკმა შეძლო რომ შეენარჩუნებინა სტაბილური ლიკვიდურობა 2020 და 2021 წლების განმავლობაში, საკრედიტო რისკებთან დაკავშირებული გატარებული ღონისძიებებისა და დადებითი ბიზნეს შედეგების პარალელურად.

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები

აქტივები ითვლება დაჯავშნილად, თუ ისინი დაგირავებულია ან განსაზღვრულია დასაგირავებლად გირაოს ხელშეკრულებებში ან სხვა ხელშეკრულებებში, რომელთა მიზანია, საბალანსო ან ბალანსგარეშე ანგარიშებით გათვალისწინებული ტრანზაქციების საკრედიტო შეფასების გაუმჯობესება, და შეუძლებელია ამ აქტივების აღნიშნული ხელშეკრულებების პირობებიდან (მაგ.: გირაო დაფინანსების მიზნით) გათავისუფლება.

პროკრედიტ ბანკს ძალიან მცირე მოცულობის დაჯავშნილი აქტივები აქვს, რადგან ბანკი საქმიანობას დიდწილად დეპოზიტებიდან აფინანსებს. დაჯავშნილი აქტივები ძირითადად მოიცავს ლარში დენომინირებულ აქტივებს, რომლებიც საქართველოს ეროვნულ ბანკთან გაფორმებულ გირაოს ხელშეკრულებებში გაითვალისწინება, თუ ბანკი 7-დღიან რეფინანსირების ან FRL სესხს მიიღებს საქართველოს ეროვნული ბანკისგან. საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაგირავების მიზნით, ეს აქტივები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამისი ბრძანებით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს.

12 საოპერაციო რისკი

CRR-ის შესაბამისად, საოპერაციო რისკს განმარტავთ როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება არაადეკვატური ან წარუმატებელი შიდა პროცესების, ადამიანთა ქმედების ან სისტემების ან გარეშე მოვლენების შედეგად. ეს განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, სამართლებრივ რისკს, რეპუტაციულ რისკსა და აუთსორსინგის რისკს.

ბანკში 2009 წლიდან დანერგულია საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და განახლდება ყოველწლიურად. პოლიტიკაში განსაზღვრული პრინციპები პასუხობს საოპერაციო რისკის მართვის სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს CRR-ის, სეზ-ის საოპერაციო რისკების მართვის შესახებ დებულებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანია რისკების გამოვლენა ადრეულ ეტაპზე და ზარალის შემთხვევების გამეორების თავიდან აცილება. ძირითადი მართვის მექანიზმებია რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა (RED), საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასებები, რისკების ძირითადი მაჩვენებლები (KRI) და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესის სტრუქტურული ანალიზი - ახალი რისკის დამტკიცების (NRA) პროცესი.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა შემუშავდა იმ მიზნით, რომ განხორციელდეს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევის დოკუმენტირება, ანალიზი და ეფექტურად კომუნიცირება. ყველა პროკრედიტ ბანკი ახორციელებს რისკის შემთხვევების დოკუმენტირებას წარმოდგენილი სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შემცირების ან თავიდან აცილების მიზნით, შესაბამისი გამოსასწორებელი ან პრევენციული ზომების გატარებას.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული შემთხვევების ანალიზისგან განსხვავებით, წლიური რისკების შეფასებები სისტემატურად ხორციელდება იმისათვის, რომ გამოვლინდეს და შეფასდეს დამატებითი რისკები, ასევე, განისაზღვროს კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობა. ეს ორი მექანიზმი ერთმანეთს ავსებს და ასახავს პროკრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

პოტენციურად გაზრდილი თაღლითობის რისკის შესაფასებლად, ასევე, გამოიყენება რისკის მაჩვენებლები საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროსა თუ კონკრეტულ ფილიალებში. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს ამ მაჩვენებლების ანალიზსა და დამატებითი პრევენციული ზომების საჭიროებას.

საოპერაციო რისკის სრულფასოვანი მართვის განსახორციელებლად, აუცილებელია ყველა ახალი მომსახურების რისკების შეფასება დანერგვამდე, რაც განაპირობებს პოტენციური რისკების გამოვლენასა და მათი მართვის მექანიზმების დანერგვას (ახალი რისკების შეფასების პროცესი).

საინფორმაციო ტექნოლოგიების რისკების შემცირების მიზნით, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფმა განსაზღვრა საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების სტანდარტები. ადგილობრივ დონეზე, პროკრედიტ ბანკი საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის

სისტემაში აერთიანებს, ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებულ კიბერ-უსაფრთხოების ჩარჩოს მოთხოვნებს. ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესებისა და პროცედურების ნაწილია. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციასა და ატარებს საინფორმაციო აქტივებთან დაკავშირებით რისკების ყოველწლიურ შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნესის უწყვეტობის სისტემა უზრუნველყოფს, რომ პერსონალის ყველა წევრს გათვითცნობიერებული აქვს ეს რისკები, იდენტიფიცირებულია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი პროცესები და განსაზღვრულია შესაბამისი რესურსები.

ინფორმაცია საოპერაციო დანაკარგების მოცულობის შესახებ

	31/12/2021	31/12/2020	ლარი 31/12/2019
1 დანაკარგების მთლიანი მოცულობა	98,495	32,060	533,268
2 დანაკარგების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც აღემატება 10,000 ლარს	29,462	-	481,679
3 მოვლენების რაოდენობა, რომელთა დანაკარგიც აღემატება 10,000 ლარს	2	-	5
4 5 უმსხვილესი დანაკარგის საერთო მოცულობა	53,209	14,860	481,679

ცხრილი 11

პანდემიიდან გამომდინარე ბანკს ჰქონდა მოლოდინი, რომ 2020 და 2021 წლები იქნებოდა გამონწვევებით სავსე. აქედან გამომდინარე, საწყის ეტაპზევე ბანკმა მიიღო გარკვეული ზომები, რათა მაქსიმალურად შეემცირებინა საოპერაციო რისკები ბიზნეს უწყვეტობის პირობებში. აღნიშნული ზომები გულისხმობდა, მაგალითად: თანამშრომლების საჭირო სამუშაო აღჭურვილობით უზრუნველყოფა სახლიდან მუშაობისთვის, სამუშაო გარემოსთან უსაფრთხო დაკავშირების გზების უზრუნველყოფა, თანამშრომლების ინფორმირება უსაფრთხოების სავალდებულო ზომებზე, პანდემიიდან გამომდინარე დამატებითი პოლიტიკებისა და წესების შემუშავება და ა.შ.

ყველა ზემოთ აღნიშნული ღონისძიების გათვალისწინებით ბანკმა 2020 წლის სტრესულ გარემოშიც კი შეძლო საოპერაციო რისკების დაბალ დონეზე შენარჩუნება.

2021 წლის მეორე ნახევარში ქვეყანაში შემსუბუქდა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რეგულაციები პანდემიის შემცირებული შემთხვევებიდან გამომდინარე. ბანკმა შესაბამისი რეაგირება მოახდინა და თანამშრომლები ნელნელა დაუბრუნდნენ ჩვეულ სამუშაო გარემოს, თუმცა ბანკი მაინც სიფრთხილით უდგება ყველანაირ მსგავს ცვლილებას.

13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენცია ბანკის ძირითადი ფუნქციაა. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის და პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის ეთიკა და ძლიერი კორპორაციული ფასეულობები ამ კუთხით მნიშვნელოვან როლს თამაშობს. პროკრედიტ ბანკი საქართველო ყველა თავის მომხმარებელთან ურთიერთობაში თანმიმდევრულად იყენებს

პრინციპს "იცნობდე შენს კლიენტს" (KYC). გარდა ამისა, ადგილობრივი წესებისა და რეგულაციების დაცვასთან ერთად, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფი და პროკრედიტ ბანკი ასრულებენ გერმანიის ფულის გათეთრების შესახებ კანონისა და ევროკავშირის დონეზე მოქმედ მოთხოვნებს.

ანგარიშებსა და ტრანზაქციებზე მუდმივად დაკვირვების მიზნით, ბანკი იყენებს სპეციალურ პროგრამებს საეჭვო საქმიანობისა და საეჭვო წყაროებიდან შემოსული ფულის გამოყენებით საქმიანი ურთიერთობების გამოსავლენად. სისტემა საეჭვო საქმიანობის შესახებ ატყობინებს ბანკის AML ოფიცერს, რომელიც შემდეგ იკვლევს შესაბამისი გარიგების ან საქმიანი ურთიერთობის ისტორიას.

ბანკის AML სისტემა უზრუნველყოფს, რომ:

- ბანკს ჰყავს AML ოფიცერი, რომელიც დირექტორთა საბჭოს, ასევე პროკრედიტ პოლიტიკაში ჯგუფის AML ოფიცერის მიმართ რეგულარულ ანგარიშგებას აწარმოებს;
- ბანკი იყენებს მიდგომებს "იცნობდე შენს კლიენტს" და "იცნობდე შენს ბანკ-კორესპონდენტს" მისი კლიენტების კომპლექსურ შემოწმებასა და საკორესპონდენტო ურთიერთობებში;
- ჯგუფის AML-ი და ბანკი ყოველწლიურად აფასებენ პროკრედიტ ჯგუფში ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკს სპეციალურად შემუშავებული რისკის მოდელის საფუძველზე; დამატებით ბანკი ყოველწლიურად ახორციელებს ფულის გათეთრებასთან და ტერორიზმთან დაკავშირებით ორგანიზაციული რისკების შეფასებას, ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად;
- ბანკის პერსონალს AML ტრენინგი უტარდება ბანკში მუშაობის დაწყებისთანავე, ხოლო შემდეგ - ტრენინგების გეგმის ფარგლებში;
- ბანკში არსებობს კლიენტებთან დაკავშირებული რისკების კლასიფიკაცია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად და გამოიყენება სათანადო კომპლექსური შემოწმებისა და მონიტორინგის პროცედურები;
- ბანკი იყენებს თანმიმდევრულ სტანდარტებს მონაცემებისა და ტრანზაქციების მონიტორინგისთვის და ითვალისწინებს საერთაშორისო სანქციებსა და ემბარგოებს.

14 კაპიტალის ადეკვატურობა

14.1 კაპიტალის მართვა

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისა და პროკრედიტ ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი პრინციპი არის მუდმივად კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება. ბანკი არასოდეს არ იღებს უფრო მეტ რისკს, ვიდრე კაპიტალს შეუძლია დაფაროს. ამ პრინციპის მონიტორინგი ხორციელდება სხვადასხვა მაჩვენებლების გამოყენებით, რისთვისაც განისაზღვრა ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და ლიმიტები. საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის

ადეკვატურობის მოთხოვნებთან ერთად, პროკრედიტ ბანკი ხელმძღვანელობს დამატებითი მაჩვენებლებით, რომლებიც მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) მოთხოვნების შესაბამისად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის (Tier 1) ლევერეჯის კოეფიციენტს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) შესაბამისად და კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასებას.

კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია:

- საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა;
- შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა;
- ბანკში განსაზღვრულ კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და საკმარისი კაპიტალის ბუფერების შექმნა ბანკის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად, ბანკის გაჯანსაღების გეგმით დადგენილი საჭირო ბუფერების გათვალისწინებით;
- ბანკის მხარდაჭერა უწყვეტი განვითარების გეგმების განხორციელებაში.

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისთვის "პილარ 1"-ის მოთხოვნებს აწესებს და აკონტროლებს გერმანიის ფინანსური ზედამხედველობის ფედერალური დანესებულება (BaFin) და სამეთვალყურეო კოლეჯი, გერმანიის საბანკო აქტის 8-ე მუხლის შესაბამისად.

პროკრედიტ ბანკი, პირველ რიგში, ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

საქართველოში, ბაზელის II და ბაზელის III-ის საფუძველზე შექმნილი ახალი კომბინირებული დებულება ძალაში შევიდა 2014 წელს. 2013 წლის 28 ოქტომბერს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნა "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება" (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N100/04 ბრძანება), რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება სამ პილარს, როგორც ეს განსაზღვრულია საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის, ევროკავშირის კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (EU) 575/2013 (CRR) დებულებისა და კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ 2013/36/EUR (CRD IV) დირექტივის კაპიტალის ადეკვატურობის საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად.

2020 წლის აპრილში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა განსაზღვრა COVID-19-თან დაკავშირებული საზედამხედველო ზომები, მათ შორის, კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნების შემცირების მიმართულებით. სებ-მა ბანკებს შესაძლებლობა მისცა, გამოეყენებინათ კაპიტალის ბუფერების მნიშვნელოვანი ნაწილი. 2021 წელს ბანკმა აღადგინა შემცირებული მოთხოვნები (დეტალებისთვის, გთხოვთ, იხილეთ მე-4 თავი).

კაპიტალის ადეკვატურობის კონსერვატული, სტრესულ ფაქტორებზე დაფუძნებული, პროაქტიული მართვა განაპირობებს პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაციის მაღალ დონეს.

მოცემული რეპორტი დაფუძნებულია 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შესრულებულ წლიურ ანგარიშგებებზე.

14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები

ეროვნული ბანკის "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებების" მიხედვით ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და საზედამხებდველო კაპიტალის თანათარღობა რისკის მიხედვით შეწონილ რისკის პოზიციებთან უნდა იყოს 4.5%, 6% და 8%-ზე მეტი ან ტოლი. სს პროკრედიტ ბანკი ვალდებულია ფლობდეს საკუთარ ფულად სახსრებს, რაც ნებისმიერ დროს შემოაღნიშნული კაპიტალის მოთხოვნებზე მეტი ან კაპიტალის მოთხოვნების თანაბარი უნდა იყოს.

დამატებით, ძირითადი პირველადი კაპიტალის მეშვეობით ბანკებს მოეთხოვებათ კაპიტალის ე.წ. კომბინირებული ბუფერების დაცვა, რომელიც მოიცავს კონსერვაციის, კონტრაციკლურობისა და სისტემურობის ბუფერს. ამ მიზნით, კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთად განისაზღვრა რისკის მიხედვით შეწონილი მთლიანი რისკის პოზიციების 2.5%, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთად 0%. კონტრაციკლური ბუფერი შეიძლება დაწესდეს რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 0%-დან 2.5%-ის შუალედის ფარგლებში. აღნიშნული გადაიხედება პერიოდულად, ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს საფუძველზე. სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისათვის მოხდა სისტემურობის ბუფერის შემოღებაც. საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, პროკრედიტ ბანკი არ არის სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკი, შესაბამისად ბანკს არ მოეთხოვება სისტემურობის ბუფერის დაცვა.

14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები

ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კომერციულმა ბანკებმა პილარ 2-ის ფარგლებში უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატური ბუფერები იმ რისკებისთვის, რასაც სათანადოდ არ მოიცავს პილარ 1. აღნიშნული ჩარჩოს ფორმალიზებისა და დანერგვის მიზნით, სებ-მა შეიმუშავა და დაამტკიცა "პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი".

პილარ 2-ის ჩარჩო განსაზღვრავს კაპიტალის არაჰეტირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნას, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკისათვის (როგორც სახელობითი კონცენტრაციის, ასევე სექტორული კონცენტრაციის რისკებისათვის), საზედამხებდველო სტრეს-ტესტებზე დაყრდნობით განსაზღვრულ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერს და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რისკების შეფასების საერთო პროგრამის ფარგლებში დაწესებულ წმინდა GRAPE (General Risk Assessment Process) ბუფერს.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის ბუფერები პროპორციულად უნდა იყოს გათვალისწინებული კაპიტალის მოთხოვნებში (ძირითადი პირველადი კაპიტალი - 4,5%, პირველადი კაპიტალი - 6% და საზედამხედველო კაპიტალი - 8%). აქედან გამომდინარე, პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის 56% დაცული უნდა იყოს ძირითადი პირველადი კაპიტალის ელემენტებით, ხოლო 75% - პირველადი კაპიტალის ელემენტებით (ცხრილი 12).

		ძირითადი პირველადი კაპიტალი	პირველადი კაპიტალი	საზედამხედველო კაპიტალი
პილარ 1	ბაზელ III მინიმალური მოთხოვნები	4.50%	6.00%	8.00%
	კონსერვაციის ბუფერი	2.50%	2.50%	2.50%
	კონტრეიკლუ ბუფერი	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]
	სისტემური რისკის ბუფერი	n%	n%	n%
პილარ 2	არაპეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სახელობითი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სექტორული	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა GRAPE ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%

ცხრილი 12

მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით, კომერციულ ბანკებს მიეცათ შესაბამისი ვადები, რომელიც პანდემიიდან გამომდინარე გახანგრძლივდა ეროვნული ბანკის მიერ (იხილეთ ქვემოთ მოცემული ცხრილი).

კაპიტალის მოთხოვნები სექტორული და სახელობითი კონცენტრაციის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერისთვის	მარტი-2021	მარტი-2022	მარტი-2023
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	30%	45%	56%
პირველადი კაპიტალი	40%	60%	75%
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	100%	100%	100%

ცხრილი 13

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში შესული ცვლილებების თანახმად, თუ კომერციული ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის ახალ მოთხოვნებს დაარღვევს, ეს განიხილება უპირველესად კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნის დარღვევად. ასეთ შემთხვევაში, "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ" განახლებული დებულების შესაბამისად, საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების, მათ შორის დივიდენდების, განაწილება აკრძალულია.

14.4 საზედამხედველო კაპიტალი

ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი პირველადი კაპიტალი (საზედამხედველო კორექტირების შემდეგ 242 მლნ ლარი). ბანკს არ გააჩნია დამატებითი პირველადი კაპიტალი. ძირითად პირველად კაპიტალს ემატება მეორადი კაპიტალი, რომელიც შედგება სუბორდინირებული სესხებისგან და საერთო რეზერვებისგან (39 მლნ ლარი).

საზედამხედველო კაპიტალი		ლარი
N		
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	250,013,580
2	ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც ავსაოფილენენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	112,482,805
3	დამატებითი სახსრები ჩვეულებრივ აქციებზე, რომლებიც ავსაოფილენენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	72,117,570
4	აქმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	
5	სხვა რეზერვები	
6	გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	65,413,205
7	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	7,713,983
8	აქციების გადაფასების რეზერვი	
9	მოგებასა და ზარალში აქციების არარაღიწვევად გადაფასების შედეგად მიღებული აქმულირებული მოგების ის ნაწილი, რომელიც აღემატება მოგებასა და ზარალში არარაღიწვევად გადაფასების შედეგად ასახულ აქმულირებულ ზარალს	
10	არსატარიალური აქციები	1,519,410
11	აქციების ვლსიფიციაციის შედეგად მიღებული რეზერვების უზარალობა	
12	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში	
13	კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალიში ორმხრივი მფლობელობა	
14	ფულადი ნაგადასახადო აქციების რეზერვი	
15	გადავადებული საგადასახადო აქციები, რომლებზეც არ ვრცელდება ზღვრული დაქვითვის შეზღუდვა (დავაშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოვლენით)	
16	წინაშელოცნი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	
17	აქციების ფლობა და სხვა სახითი 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალიში	6,194,572
18	წინაშელოცნი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ჩვეულებრივ აქციებში (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
19	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალიში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
20	დროებითი სხვაობებით წარმომადგენელი გადავადებული საგადასახადო აქციები (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს, დავაშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოვლენით)	0
21	წინაშელოცნი ინვესტიციები და გადავადებული საგადასახადო აქციები, რომლებიც აღემატება ძირითადი პირველადი კაპიტალის 15%-ს	0
22	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია დამატებითი პირველადი კაპიტალისა და მეორადი კაპიტალის უზარალობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	0
23	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	242,299,598
24	დამატებითი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	0
25	ინსტრუმენტები, რომლებიც ავსაოფილენენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
26	მათ შორის, ვლსიფიცირებული კაპიტალად შესაბამისი ზედალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	
27	მათ შორის, ვლსიფიცირებული ვალდებულებად შესაბამისი ზედალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	
28	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ავსაოფილენენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	
29	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
30	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც ავსაოფილენენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
31	დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ვცარედნი მფლობელობა	0
32	წინაშელოცნი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
33	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალიში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
34	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია მეორადი კაპიტალის უზარალობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	0
35	დამატებითი პირველადი კაპიტალი	0
36	მეორადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	39,348,942
37	ინსტრუმენტები, რომლებიც ავსაოფილენენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	22,166,400
38	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ავსაოფილენენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	
39	საერთო რეზერვები საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების შესაბამის 1.25%-ის ოდენობით	17,182,542
40	მეორადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
41	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც ავსაოფილენენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
42	მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ორმხრივი მფლობელობა	0
43	წინაშელოცნი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
44	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალიში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
45	მეორადი კაპიტალი	39,348,942

ცხრილი 14

ძირითადი პირველადი კაპიტალი ექვემდებარება საზედამხედველო კორექტირებებს. ბანკის პირველადი კაპიტალიდან იქვითება არამატერიალური აქტივები და ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში (აქციების 10%-ზე მეტი წილის შემთხვევაში).

საერთო რეზერვების მოცულობა, რომელიც გამოიყენება მეორადი კაპიტალის დათვლაში, ლიმიტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ის

ოდენობით. ბანკის საერთო რეზერვი 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით აღემატება საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს, რაც ნიშნავს იმას, რომ 17,2 მლნ ლარი, რომელიც შედის მეორად კაპიტალში, წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია საბალანსო უწყისისა და საზედამხედველო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირი.

საბალანსო უწყისისა და საზედამხედველო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირები		ლარებში	
N	სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით	კავშირი Capital-ის ცხრილთან
1	ნაღდი ფული	41,890,884	
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	240,575,476	
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	133,428,612	
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	0	
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	41,663,131	
6.1	მთლიანი სესხები	1,354,159,163	
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-45,380,919	
6.2.1	მათ შორის სესხების შესაძლო დანაკარგების საერთო რეზერვი	-17,182,542	ცხრილი 9 (Capital), N39
6.2.2	მათ შორის COVID 19-თან დაკავშირებული რეზერვი	0	
6	წმინდა სესხები	1,308,778,243	
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	7,242,649	
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	95,752	
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,356,388	
9.1	მათ შორის 10 %-იანი წილობრივი მფლობელობა ფინანსურ დაწესებულებებში	6,194,572	ცხრილი 9 (Capital), N17
9.2	მათ შორის მნიშვნელოვანი ინვესტიციები, რომლებიც შეზღუდულად აღიარდება მათ შორის 10%-ზე ნაკლები წილობრივი მფლობელობა, რომელიც შეზღუდულად აღიარდება		
9.3	მირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	52,400,649	
10.1	მათ შორის არამატერიალური აქტივები	1,519,410	ცხრილი 9 (Capital), N10
11	სხვა აქტივები	19,404,609	
12	მთლიანი აქტივები	1,851,836,393	
13	ბანკების დეპოზიტები	0	
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	289,248,329	
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	371,002,607	
16	ვადიანი დეპოზიტები	356,542,859	
17	საკუთარი საგალო ფასიანი ქაღალდები	0	
18	ნასესხები სახსრები	522,112,844	
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	8,248,845	
20	სხვა ვალდებულებები	29,403,330	
20.1	მათ შორის საერთო რეზერვები სხვა ვალდებულებებზე	1,634,758	
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	25,264,000	
21.1	მათ შორის მეორად კაპიტალში ჩასათვლელი ინსტრუმენტები	22,166,400	ცხრილი 9 (Capital), N37
22	მთლიანი ვალდებულებები	1,601,822,814	
23	ჩვეულებრივი აქციები	112,482,805	ცხრილი 9 (Capital), N2
24	პრივილეგირებული აქციები	0	
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	
26	საემისიო კაპიტალი	72,117,570	ცხრილი 9 (Capital), N3
27	საერთო რეზერვები	0	
28	გაუნაწილებელი მოგება	65,413,205	ცხრილი 9 (Capital), N6
29	აქტივების გადაფასების რეზერვი	0	
30	სულ სააქციო კაპიტალი	250,013,580	

ცხრილი 15

14.5 რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები

სულ რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები არის საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების ჯამი.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები მოიცავს საბალანსო და ბალანსგარეშე პოზიციებს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები.

აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები

ლარებით

	სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები	
			ელემენტი, რომელზეც არ ვრცელდება კაპიტალის მოთხოვნა ან ექვემდებარება კაპიტალიდან დაქვითვას	საკრედიტო რისკით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება
1	ნაღდი ფული	41,890,884		41,890,884
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	240,575,476	9,106,944	231,468,532
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	133,428,612		133,428,612
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	-		
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	41,663,131		41,663,131
6.1	მთლიანი სესხები	1,354,159,163		1,354,159,163
6.2	<i>მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი</i>	<i>(45,380,919)</i>		<i>(45,380,919)</i>
6	წმინდა სესხები	1,308,778,244		1,308,778,244
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	7,242,649		7,242,649
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	95,752		95,752
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,356,388	6,194,572	161,816
10	ბირთადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	52,400,649	1,519,410	50,881,239
11	სხვა აქტივები	19,404,609		19,404,609
	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება კორექტირებამდე	1,851,836,394	16,820,927	1,835,015,468

ცხრილი 16

6.2 მილიონი ლარი წარმოადგენს სააქციო კაპიტალში, კერძოდ, შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ისა და სს "კრედიტინფო საქართველო"-ს სააქციო კაპიტალში ინვესტიციებს, რომელთაგან 6.1 მლნ ლარი არის შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ში განხორციელებული ინვესტიცია (ბანკი ფლობს მისი აქციების 100%). ეს თანხა გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან საზედამხედველო კორექტირების დროს. შესაბამისად, ეს თანხა არ ექვემდებარება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას.

გარდა ამისა, არამატერიალური აქტივების მოცულობა, რომელიც, ასევე, გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან, არ მონაწილეობს საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვაში.

გარესაბალანსო ელემენტების რისკის პოზიციის ღირებულება შემცირებულია სპეციალური რეზერვით - საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორით.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში აღწერილია გარესაბალანსო მუხლები სებ-ის სტანდარტიზებული ანგარიშების მიხედვით:

N	ბალანსგარეშე ანგარიშების უწყისი	31/12/2021			31/12/2020		
		ლარი	ევრო	სულ	ლარი	ევრო	სულ
1	პირობითი და სახელმწიფოებრივი ვალდებულებები	99,663,291	78,848,707	178,511,998	80,506,393	81,017,048	161,523,441
1.1	გაცემული გარანტიები	56,462,021	17,184,478	73,646,499	45,680,394	21,127,237	66,807,631
1.2	აკრედიტები	0	633,253	633,253	0	7,168,587	7,168,587
1.3	კლიენტების მიერ ავთვისებილი წამლები	43,201,270	61,030,975	104,232,245	34,825,999	52,721,164	87,547,163
1.4	სხვა პირობითი ვალდებულებები	0	0	0	0	0	0
2	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	48,047,858	464,095,715	512,143,573	30,614,358	462,561,843	493,176,201
3	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით დატვირთული ბანკის აქტივები	11,252,000	0	11,252,000	11,505,000	0	11,505,000
3.1	ბანკის ფინანსური აქტივები	11,252,000	0	11,252,000	11,505,000	0	11,505,000
3.2	ბანკის არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0	0	0
4	ბანკის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	404,735,835	725,515,585	1,130,251,420	251,852,578	572,062,351	823,714,929
4.1	თევზების, სოლოდარული ასუნისშებნისა და გარანტიები	344,228,860	637,302,752	981,531,612	193,720,685	484,113,118	683,833,802
4.2	გარანტიები	60,506,975	88,212,833	148,719,808	51,931,894	87,949,233	139,881,127
5	მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სასარგებლოდ დატვირთული აქტივები	371,459,887	964,268,731	1,335,728,618	373,436,600	1,096,107,848	1,469,544,448
5.1	ფულადი სახრები	12,148,306	1,937,334	14,145,700	6,100,537	1,630,506	7,731,043
5.2	მეორეხარისხის ვალდებულებები	0	0	0	0	0	0
5.3	უძრავი ქონება	316,749,750	901,836,092	1,218,585,842	322,258,460	994,236,809	1,316,495,269
5.3.1	საცხოვრებელი	0	0	0	0	0	0
5.3.2	კომერციული	66,662,373	323,284,736	395,347,108	88,611,876	399,323,850	488,541,726
5.3.3	კომპლექსური ტიპის უძრავი ქონება	0	0	0	0	0	0
5.3.4	მიწის ნაკვეთები (წინასწარი ნაკვეთების გარეშე)	71,957,521	143,469,407	215,426,928	75,845,710	157,480,505	233,326,215
5.3.5	სხვა	86,830,054	182,514,763	269,344,817	54,437,512	164,194,149	216,631,661
5.4	მოძრავი ქონება	37,938,371	53,923,022	91,861,393	28,481,863	82,016,275	110,498,139
5.5	წლის გირავნობა	4,623,460	5,590,876	10,214,336	13,630,915	15,856,485	29,489,400
5.6	ფასიანი ქაღალდები	0	921,347	921,347	0	913,811	913,811
5.7	სხვა	0	0	0	2,964,825	1,451,361	4,416,786
6	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	0	171,987,329	171,987,329	0	274,008,817	274,008,817
6.1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში მისაღები თანხები	0	86,732,800	86,732,800	0	135,204,967	135,204,967
6.2	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში გასაღები თანხები	0	85,254,529	85,254,529	0	138,803,850	138,803,850
6.3	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ბირჟისა და ოფციონების	0	0	0	0	0	0
6.4	გაყოფილი ოფციონები	0	0	0	0	0	0
6.5	წყვილი ოფციონები	0	0	0	0	0	0
6.6	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	0	0	0	0	0	0
6.7	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის მიმართ პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	0	0	0	0	0	0
7	ბანკის ბალანსზე აუდიტირებული საკრედიტო მოთხოვნები	0	0	0	0	0	0
7.1	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ბირჟის თანხა	405,222	2,282,767	2,687,990	5,207	295,803	301,010
7.2	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსზე აუდიტირებული და ბალანსიდან ჩამოწერილი მისაღები პროცენტები და უპროცენტო	111,500	393,035	504,536	53,384	142,321	196,305
7.3	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ბირჟის თანხა	4,704,361	24,413,668	29,118,030	4,622,518	29,421,090	34,043,609
7.4	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი და ბალანსზე აუდიტირებული მისაღები პროცენტები და უპროცენტო	2,107,777	8,336,634	10,444,411	1,823,528	11,252,650	13,076,178
8	შედეგადი საოპერაციო იჯარა	5,500	252,433	257,933	5,240	362,211	367,451
8.1	ვადის გარეშე ხელშეკრულების ფარგლებში	0	0	0	0	0	0
8.2	1 წლამდე ვადით	5,500	252,433	257,933	5,240	362,211	367,451
8.3	1-დან 2 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.4	2-დან 3 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.5	3-დან 4 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.6	4-დან 5 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.7	5 წელზე მეტი ვადით	0	0	0	0	0	0
9	კაპიტალური დანახარების პოტენციური სახელმწიფოებრივი ვალდებულება	0	0	0	0	0	0

ცხრილი 17

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საზედადამხდელი ანგარიშებისთვის გამოყენებული სტანდარტიზებული საბალანსო ელემენტების ღირებულებებსა და კაპიტალის ადეკვატურობის გამოთვლის მიზნებისთვის გამოყენებულ პოზიციებს შორის განსხვავებები:

	საბალანსო ელემენტების ღირებულებასა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ რისკის პოზიციებს შორის განსხვავებები	ლარებით
1	საბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	1,835,015,468
2.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	178,337,005
2.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	86,732,800
3	საბალანსო და არასაბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	2,100,085,273
4	კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის გაუფასურებასთან დაკავშირებული საზედადამხდელი კორექტირებების ეფექტი	22,241,365
5.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი	-90,318,078
5.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი (ცხრილი CCR)	-84,998,144
6	სხვა კორექტირებების ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) *	
7	სულ საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები	1,947,010,415

ცხრილი 18

გარესაბალანსო პოზიციების ნომინალური ღირებულება, კონტრაგენტთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება და საერთო რეზერვი ემატება საბალანსო ელემენტების მუხლების ნომინალურ ღირებულებას. სულ საკრედიტო რისკის შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციების მისაღებად სრულდება გარესაბალანსო და

კონტრაგენტთან დაკავშირებული ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის გამოყენებით კორექტირება.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების თანხების დასათვლელად ბანკი იყენებს სტანდარტიზებულ მიდგომას. თითოეული რისკის პოზიცია მიეკუთვნება რისკის პოზიციის გარკვეულ კლასს. რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დასათვლელად ხდება ყველა რისკის პოზიციისთვის წონის მინიჭება საქართველოს ეროვნული ბანკის „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულების შესაბამისად (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება №100/04).

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე გამოთვლილია რისკის პოზიციის კლასის მიხედვით. რისკის წონა დამოკიდებულია რისკის პოზიციის კლასზე.

მე-19 ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის მთლიანი საბალანსო და გარესაბალანსო ღირებულებების განაწილება რისკის პოზიციის კლასებისა და შესაბამისი წონების მიხედვით.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (საბალანსო და კრედიტ კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით გარესაბალანსო ელემენტები)

ლარებში

	რისკის წონები აქტივების კლასები	0%		20%		35%		50%		75%		100%		150%		250%		საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტოვების შემდეგ
		საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო			
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	66,817,175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206,366,942	-	-	-	-	-	206,366,942
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი გაწვევების ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	-	-	132,395,001	-	-	-	1,196,436	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27,077,218
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	930,468,802	88,018,927	-	-	-	-	1,018,487,729
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-	-	369,613,962	-	-	-	-	-	-	-	277,210,471
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ვადადადგენილი სესხები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,260,572	-	-	-	-	-	5,260,572
11	მალა საზედამხებდელი რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,786,226	-	4,939,879	-	61,529,037
12	მოვლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	სხვა ერთეულები	41,890,884	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65,520,953	-	-	-	-	-	65,520,953
	სულ	108,708,059	-	132,395,001	-	-	-	1,196,436	-	369,613,962	-	1,207,617,270	88,018,927	32,786,226	-	4,939,879	-	1,661,452,923

ცხრილი 19

საკრედიტო პორტფელის უდიდეს ნაწილს მიენიჭა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ”, რომლის რისკის წონაა 100%, რადგან ბანკის ბიზნეს ოპერაციები ორიენტირებულია მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტებზე. მოცემული კლასი მოიცავს გარანტიებსა და აკრედიტივებს, ასევე საკრედიტო ხაზების და ბიზნეს ოვერდრაფტების გამოუყენებელ ნაწილს.

მეორე უმსხვილესი კატეგორიაა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები”, რომლის რისკის წონაა 75%.

კლასი - “უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ” - მოიცავს როგორც საბალანსო, ისე გარესბალანსო პოზიციებს.

ცხრილში, ასევე, ნაჩვენებია, რომ კლას „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“ უმეტეს ნაწილს მინიჭებული აქვს 20%-იანი რისკის წონა. რისკის წონა ზემოაღნიშნულ კლასში დამოკიდებულია შესაბამისი კომერციული ბანკის სშვი-ს საკრედიტო შეფასებაზე. ბანკი ათავსებს ჭარბ ლიკვიდურობას მაღალი საკრედიტო რეიტინგების მქონე ბანკებში, შესაბამისად ამ კლასის ღირებულების უდიდეს ნაწილს მიენიჭა დაბალი წონა (20%).

კლასის "სხვა ერთეულები" (44 მლნ ლარი 107 მლნ ლარიდან) ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი საშუალებები.

სტანდარტიზებული მიდეთა - საკრედიტო რისკის მიტიგაცია		ლარებში					
		საბალანსო ელემენტები - რისკის პოზიციების ღირებულება	გარესბალანსო ელემენტები - ღირებულება	გარესბალანსო ელემენტები კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით	რისკის მიხედვით შუილი საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე	რისკის მიხედვით შუილი საკრედიტო რისკის მიტიგაციის	რისკის მიხედვით შუილი აქტივების სიმკვრივე*
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	273,184,117			206,366,942	39,926,942	15%
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0			0	0	
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0			0	0	
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები შრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0			0	0	
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0			0	0	
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	133,591,437			27,077,218	27,077,218	20%
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	930,468,802	178,337,005	88,018,927	1,018,487,729	905,442,370	89%
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	369,613,962			277,210,471	270,174,120	73%
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0			0	0	
10	ვადგადაცილებული სესხები	5,280,572			5,260,572	4,843,739	92%
11	მაღალი საზღვარზედელი რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	37,726,105			61,529,037	61,271,072	162%
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0			0	0	
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0			0	0	
14	სხვა ერთეულები	107,411,838			65,520,953	65,520,953	61%
	სულ	1,857,256,832	178,337,005	88,018,927	1,661,452,923	1,374,256,414	71%

ცხრილი 20

14.6 საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები

საკრედიტო რისკისთვის კაპიტალის მოთხოვნის გაანგარიშებისას, ბანკი საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით შემდეგ ინსტრუმენტებს იყენებს:

- გარანტია
- დეპოზიტით უზრუნველყოფა

ბანკი იყენებს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოდან (MIGA) მიღებულ გარანტიას. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტო მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრია და კლასიფიცირდება, როგორც მრავალმხრივი განვითარების ბანკი. სააგენტოს მიზანია პირდაპირი ინვესტიციების ხელშეწყობა განვითარებად ქვეყნებში, რასაც ის ახორციელებს გარანტიების შეთავაზებით, პოლიტიკური რისკებისგან დაცვის უზრუნველსაყოფად. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს რისკის წონა არის 0%, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების შესაბამისად. გარანტიის თანხა, რომელიც პირველად განისაზღვრა 2015 წლის ნოემბერში (ყოველწლიურად გადაიხედება) და რომლის მიზანია საკრედიტო რისკების მითიგაცია, შეადგენს 47.5 მლნ ევროს (166 მლნ ლარი). ბანკი ამ გარანტიას იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში დენომინირებული სავალდებულო რეზერვების მიმართ.

2018 წლის ნოემბრიდან, ბანკი იყენებს InnovFin-ის (ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA)) საგარანტიო ინსტრუმენტს, რომლის მეშვეობითაც რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების მოცულობა შემცირდა 119 მილიონი ლარით. ევროკავშირის მიერ მხარდაჭერილი გარანტია განკუთვნილია შერჩეული ფინანსური ინსტიტუტებისთვის და უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო სანარმოებზე გაცემული სესხების ვადაგადაცილებული თანხების 50-80% (90 დღემდე ვადაგადაცილებული სესხის ძირი თანხა და დარიცხულ საპროცენტო სარგებელი, დაფარვების გამოკლებით).

2015 წლის ნოემბრიდან, უზრუნველყოფის სახით ასევე გამოიყენება დეპოზიტები, რაც ამცირებს განსაკუთრებით კლიენტთა სესხებისა და გარანტიების საბალანსო და გარესაბალანსო პოზიციებს (ქვემოთ ცხრილში იხილეთ პოზიციები: კორპორატიული სესხები, საცალო სესხები და გარანტიები). დეპოზიტით მითიგაციის ძირითადი კრიტერიუმებია:

- დეპოზიტის ვალუტა უნდა ემთხვეოდეს სესხის/გარანტიის ვალუტას;
- მითიგაცია ითვალისწინებს მხოლოდ იმ მოცულობას, რომელიც ფულადი გირაოთი არის უზრუნველყოფილი.

საკრედიტო რისკის მითიგაციის კონცენტრაცია დაბალია. 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მითიგაციის მოცულობა დაახლოებით 287 მლნ ლარს შეადგენდა, რაც სულ საბალანსო და გარესაბალანსო რისკით შენონილი აქტივების (მითიგაციამდე) 17%-ის ექვივალენტია.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია გამოყენებული მითიგაციის ტიპები რისკის კლასების მიხედვით:

კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

	ნომინალური ღირებულება	პროცენტი	რისკის პოზიციების ღირებულება	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტები	86,732,800	1,734,656	0	1,734,656	0	0	0	0	0	0	346,931
1.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	86,732,800	1,734,656		1,734,656							346,931
1.2	კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით	0	0									0
1.3	კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით	0	0									0
1.4	კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით	0	0									0
1.5	კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით	0	0									0
1.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	0	0									0
2	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით		0.5%	0								0
2.2	კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით		1.0%	0								0
2.3	კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით		2.0%	0								0
2.4	კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით		3.0%	0								0
2.5	კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით		4.0%	0								0
2.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით			0								0
3	სულ	86,732,800	1,734,656	0	1,734,656	0	0	0	0	0	0	346,931

ცხრილი 22

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის კრედიტით საერთო ღირებულების საფუძველზე. ბანკის სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად, ბანკი არ ახორციელებს სპეკულაციურ ტრანზაქციებს და მაქსიმალურად ცდილობს შეინარჩუნოს ღირებულების საფუძველზე მართვა. ბანკი ვალდებულია, შეინარჩუნოს საოპერაციო რისკებისთვის კაპიტალის მინიმალური დონე. საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების განგარიშებისთვის ბანკი იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მეთოდს.

ბანკი ვალდებულია, შეინარჩუნოს საოპერაციო რისკებისთვის კაპიტალის მინიმალური დონე. საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების განგარიშებისთვის ბანკი იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მეთოდს.

ინფორმაცია საოპერაციო რისკების ძირითადი (საბაზრო) ინდიკატორის მეთოდის მიხედვით გამოყვებულ შემოსავლებზე

	2021	2020	2019	წმინდა საპროცენტო და წმინდა არასპროცენტო შემოსავლების ჯამის საშუალო მაჩვენებელი ბოლო სამი წლის მანძილზე	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1	წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	74,612,576	57,015,160	51,452,462	
2	მთლიანი არასპროცენტო შემოსავლები	16,857,593	22,265,963	23,987,024	
3	მიზუსტებული: ქონების გაყიდვიდან მიღებული მოგება (ზარალი)	572,714	1,487,646	950,471	
4	მთლიანი შემოსავალი (1+2-3)	90,897,455	77,793,477	74,489,015	81,059,982
					151,987,467

ცხრილი 23

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ღირებულება მითითებული პერიოდის დასრულების დროს:

რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

N	დეკემბერი-2021	სექტემბერი-2021	
1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,374,603,345	1,369,784,060
1.1	საბალანსო ელემენტები*	1,287,126,253	1,292,915,831
1.1.1	მათ შორის: ზღვრული დაქვითვის მეთოდს დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები, რომლებიც არ იქვეითება კაპიტალიდან (რომლებიც იწონება 250%-ში)		
1.2	გარესაბალანსო ელემენტები	87,130,161	76,449,774
1.3	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	346,931	418,455
2	საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	21,315,247	23,792,544
3	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	151,987,467	138,947,233
4	სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,547,906,059	1,532,523,837

ცხრილი 24

14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზღვარგარეთ მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ფასს-ის მიხედვით მომზადებული ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზღვარგარეთ მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ღარგები

პტოვები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო დირექტულები	საბალანსო დირექტულები ფასს-ის მიხედვით საზღვარგარეთ მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო დირექტულები ადგილობრივი ბუღალტრული ანგარიშგების წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო დირექტულების გადამყვანი სტანდარტიზებული საზღვარგარეთ ანგარიშგების ფორმატში													
					1	2	3	4	5	6.1	6.2	6	7	8	9	10	11	12
ფულადი სახსრები და სხვაში არსებული ნაშთები	186,602	186,602	189,290		41,891	26,122	117,871	0						24			3,384	189,290
საგადასახადო სარეზერვო ფონდები სხვაში	204,717	204,717	205,144			205,161								-17				205,144
გადასახადო სარეზერვო ფონდები	41,690	41,690	41,710				41,663							47				41,710
ინვესტიციები წილობრივ ფასს-ში	234	234	256														256	256
ინვესტიციები შიდა ბაზარზე	-	6,100	6,100													6,100		6,100
მოხიზვები სხვა ნაწილის მიხედვით	15,164	15,162	15,164			15,000								6			159	15,164
მოგება-ზარალი ასახული რეალური დირექტულებით ადგილობრივი ფინანსური ანგარიშგების კონსოლიდაციის დონეზე	1,306	1,306	13,326			9,233				1,354,159	-45,381	1,308,778	7,184				4,634	13,326
კლიენტების ვალდებულებები და ანგარიშები	1,329,729	1,329,729	1,315,962														4,171	1,315,962
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	4,949	4,940	4,940															4,940
საინვესტიციო ქონება	1,519	1,519	1,519															1,519
სამართლებრივი აქტივები	44,247	44,247	44,247															44,247
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	1,634	1,634	1,634															1,634
აქტივების გამოქვეყნების თვალსაზრისით	7,494	5,490	7,263															7,263
გადასახადებული საგადასახადო აქტივები						558									96		6,609	449
მილიონი აქტივები	1,839,346	1,843,431	1,851,836	0	41,891	240,575	133,429	0	41,663	1,354,159	-45,381	1,308,778	7,243	96	6,356	52,401	19,405	1,851,836

ვალდებულებები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო დირექტულები	საბალანსო დირექტულები ფასს-ის მიხედვით საზღვარგარეთ მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო დირექტულები ადგილობრივი ბუღალტრული ანგარიშგების წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო დირექტულების გადამყვანი სტანდარტიზებული საზღვარგარეთ ანგარიშგების ფორმატში													
					13	14	15	16	17	18	19	20	21	22				
ვალდებულებები სხვა ნაწილის მიხედვით	1,103	1,103	1,041														1,041	1,041
მოგება-ზარალი ასახული რეალური დირექტულებით ადგილობრივი ფინანსური ანგარიშგების კონსოლიდაციის დონეზე	100	100	12,189											9,377			2,813	12,189
კლიენტების ვალდებულებები	1,011,729	1,018,055	1,021,653														1,730	1,021,653
სხვა ნაწილის მიხედვით	514,936	514,936	516,742			289,248	371,003	356,543						512,736	4,006			516,742
სუბორდინირებული სესხები	25,400	25,400	25,421													157		25,421
საიჯარო ვალდებულებები	1,886	1,886	1,889														6	1,889
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	6,085	6,085	10,256														1,883	10,256
სხვა ვალდებულებები	7,121	7,028	9,692													951	8,741	9,692
სხვა ანგარიშგება	855	855	1,651														1,651	1,651
გადასახადებული საგადასახადო ვალდებულებები	1,291	1,291	1,288														1,288	1,288
მილიონი ვალდებულებები	1,570,507	1,576,739	1,601,823	0	0	289,248	371,003	356,543	0	522,113	8,249	29,403	25,264	25,264	1,601,823			

ვაპიტალი (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო დირექტულები	საბალანსო დირექტულები ფასს-ის მიხედვით საზღვარგარეთ მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო დირექტულები ადგილობრივი ბუღალტრული ანგარიშგების წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო დირექტულების გადამყვანი სტანდარტიზებული საზღვარგარეთ ანგარიშგების ფორმატში													
					23	24	25	26	27	28	29	30						
სააქციო ვაპიტალი	112,483	112,483	112,483															112,483
საემისიო შემოსავალი	72,118	72,118	72,118															72,118
გაუნაწილებელი მოგება	84,240	82,092	65,413															65,413
მილიონი ვაპიტალი	268,841	266,692	250,014	0	112,483	0	0	72,118	0	65,413	0	250,014						

კონსოლიდაციის აღრიცხვისა და რეგულირების ფარგლებს შორის ძირითადი განსხვავებები გამომწვეულია შემდეგი მიზეზებით:

- აქტივები
ყველაზე დიდი სხვაობა არის ანგარიშზე "კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები" სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების გამო, რომელიც ფასს-ის მიზნებისთვის 13.2 მლნ ლარით ნაკლებია, ვიდრე საზედამხედველო მოთხოვნების მიხედვით დათვლილი რეზერვები. გარდა ამისა, სესხებზე დარიცხული პროცენტი საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვის მიხედვით ერთი თვის განმავლობაში გროვდება, ხოლო ფასს-ის მიხედვით - ისტორიულად, სანამ სესხი არ ჩამოიწერება. ფასს-ით გათვალისწინებული დარიცხული პროცენტის მოცულობა 2,3 მლნ ლარით მეტია. ასევე, ფასს-ის მიხედვით კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები შემცირებულია 2.4 მლნ ლარის გადავადებული საკომისიო გადასახადით.

12 მლნ ლარის სხვაობა ანგარიშზე „მოგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები“ გამომწვეულია საქართველოს ეროვნული ბანკის ლარი/დოლარის სვოპით, რომელიც ფასს-ის მიზნებისთვის გაქვითულია ვალდებულების ანგარიშთან „მოგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები“.

- ვალდებულებები
ერთ-ერთი მთავარი განსხვავება ვალდებულებებში გვხვდება „კლიენტთა ანგარიშებში“, რომელიც გამომდინარეობს ბარათებთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების კორექტირებებიდან. აღნიშნული ინვესტ 3,6 მლნ ლარის სხვაობას საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვასა და ფასს-ის მიხედვით ანგარიშგებებს შორის. გარდა ამისა, 4.2 მლნ ლარის სხვაობა მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებში გამომდინარეობს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების მიმდინარე საგადასახადო აქტივებთან გაქვითვით ფასს-ის მიზნებისთვის.
- სააქციო კაპიტალი
"გაუნაწილებელ მოგებაში" 16,7 მლნ ლარის სხვაობა ძირითადად გამომწვეულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების განსხვავებული რეზერვებით.

14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკში ნებისმიერ დროს საკმარისი შიდა კაპიტალის არსებობა პროკრედიტ ჯგუფის მასშტაბით რისკების მართვისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესების ძირითადი ელემენტია. შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების კონტექსტში, ჩვენი კონკრეტული რისკის პროფილიდან გამომდინარე, კაპიტალის საჭიროება დარდება კაპიტალის არსებულ

რესურსებს, რაც უზრუნველყოფს, რომ პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაცია ნებისმიერ დროს ჩვენი რისკის პროფილისთვის საკმარისი იყოს. ეს არის რეგულარული პროცესი, რომელიც ზრდის ჯგუფის/ბანკის ინფორმირებულობას ჩვენი კაპიტალის მოთხოვნებისა და რისკების შესახებ.

მეთოდები, რომლებსაც ჩვენ ვიყენებთ ბანკის წინაშე არსებული სხვადასხვა რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის ოდენობის გაანგარიშებაში, დაფუძნებულია სტატისტიკურ მოდელებზე, თუ შესაბამისი მოდელები არსებობს. ჩვენი შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზანია, რომ ბანკმა გაუძლოს ძლიერი შოკის სცენარებს. ჩვენი აზრით, 2008-2010 წლების ფინანსურმა კრიზისმა ხაზი გაუსვა რისკებისა და კაპიტალის მართვის კონსერვატიული მიდგომის აუცილებლობას და ამ პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა პროკრედიტ ჯგუფის, ასევე პროკრედიტ ბანკის, სიმტკიცე რთულ ეკონომიკურ გარემოსთან გამკლავებაში. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, ბანკმა კაპიტალის მაღალი დონე აჩვენა და შექმნა ბუფერები დამატებითი ზარალის დაფარვისთვის, ეკონომიკური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუარესების შემთხვევაში.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის კონცეფციის მიხედვით, ჩვენ ნებისმიერ დროს უნდა შეგვეძლოს, შევასრულოთ ჩვენი არასუბორდინირებული ვალდებულებები მოულოდნელი ზარალის მოცულობის მიუხედავად, როგორც ნორმალური საქმიანობის დროს, ისე სტრეს-სცენარებში. ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა 2021 წლის განმავლობაში საკმარისი იყო ნებისმიერ დროს.

რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის გაანგარიშებისას, ჩვენ რისკის შეფასების ერთწლიან პერიოდს ვიყენებთ. მატერიალური რისკები და თითოეული რისკისთვის განსაზღვრული ლიმიტები ასახავს ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილს და ეფუძნება ყოველწლიურად ჩატარებულ რისკების ინვენტარიზაციას.

სტრეს-ტესტები

სტრეს-ტესტები ტარდება რეგულარულად, მინიმუმ თვეში ერთხელ და განსაკუთრებულ შემთხვევებში უფრო ხშირად, ბანკის მდგრადობის შემოწმების მიზნით. ტარდება სხვადასხვა ტიპის ანალიზი, ინდივიდუალური რისკის ტიპების მარტივი სენსიტიურობის ანალიზით დანყებული და სცენარებზე დაფუძნებული ანალიზით დამთავრებული, რომლის დროსაც რამდენიმე ან ყველა რისკის ფაქტორი ერთდროულად ისტრესება. სტრეს-სცენარების შედეგების ანალიზი, ასევე, მოიცავს მძიმე ეკონომიკური კრიზისის ანალიზს.

სცენარები ეხება როგორც ისტორიულ, ისე ჰიპოთეტურ სტრესულ სიტუაციებს. ეს სიტუაციები, სხვა საკითხებთან ერთად, მოიცავს მაკროეკონომიკური პირობების მნიშვნელოვანი

გაუარესებისა და ერთდროული მასშტაბური ეკონომიკური კრიზისის ამსახველ ვარაუდებს. სცენარების შერჩევის დროს გათვალისწინებულია ბანკის სტრატეგიული მიმართულებები და შესაბამისი ეკონომიკური გარემო.

სტრეს-ტესტების შედეგებმა აჩვენა, რომ მიძიმე სტრესულ მდგომარეობაში ბანკის წინაშე არსებული რისკები არ აღემატება რისკების დაფარვისთვის განკუთვნილ და ხელმისაწვდომ რესურსებს (Resources available to cover risks - RatCR), რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა საკმარისია ნებისმიერ დროს, სტრესულ პირობებშიც კი. პროკრედიტ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის ანალიზის შედეგად დადასტურდა, რომ ბანკს კაპიტალიზაციის ადეკვატური დონე ექნება უკიდურესად არასასურველი პირობებშიც.

15 ანაზღაურების პოლიტიკა

15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები

პროკრედიტ ბანკის პერსონალის მართვის მეთოდის საერთო მიზნებია ჩვენს პერსონალსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება, ასევე თანამშრომლებში პასუხისმგებლობით სავსე ქცევის ხელშეწყობა. პროკრედიტ ჰოლდინგი განსაზღვრავს ბანკების შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის სისტემას და ორგანიზებას უწევს ამ თემებზე გამოცდილების რეგულარულ გაცვლას. პროკრედიტ ბანკი პასუხისმგებელია სტანდარტების დანერგვაზე.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება ჩვენს მდგრადი ბიზნესისა და რისკის სტრატეგიას და ხელს არ უწყობს ჩვენი თანამშრომლების მხრიდან ზედმეტი რისკების აღებას. პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა შემდეგს ისახავს მიზნად:

- საჭირო სოციალური და ტექნიკური უნარების მქონე და დასაქმების მსურველი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერების მოზიდვა და შენარჩუნება;
- მომსახურე პერსონალის წახალისება იმ პასუხისმგებლობების აღებაში, რაც აუცილებელია ბანკის საქმიანობის მართვისა და გუნდური მუშაობისთვის;
- გრძელვადიანი სამუშაო ურთიერთობების დამყარებისა და შენარჩუნების ხელშეწყობა;
- შრომის ანაზღაურების გამჭვირვალობის და სამართლიანობის უზრუნველყოფა, რაც წახალისებს თანამშრომლებს საკუთარი მოვალეობების პროკრედიტ ბანკის კონსერვატიული რისკის პროფილის შესაბამისად შესრულებაში.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების მიდგომა მიზნად ისახავს ჩვენი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის გრძელვადიანი პერსპექტივის უზრუნველყოფას. გამჭვირვალე სახელფასო სტრუქტურა ფიქსირებული ხელფასით ძირითად ასპექტს წარმოადგენს ამ კონტექსტში. რადგან პროკრედიტ ბანკში თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება მოიცავს ფიქსირებულ ხელფასს და ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები

მკაცრად შეზღუდულია, ამიტომ დაუშვებელია, რომ შრომითი ხელშეკრულებები ითვალისწინებდეს ცვალებადი ხელფასების გაცემას. ჩვენი რწმენით, ფიქსირებული ხელფასები მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფის სწორ მიდგომას წარმოადგენს. თანამშრომლების უმეტესობისთვის, შრომის ანაზღაურება ასახავს საშუალო საბაზრო ფასებს. მენეჯერების შემთხვევაში, ჩვენს მიერ შეთავაზებული შრომის ანაზღაურება პირდაპირ ვერ შედარდება ჩვენი კონკურენტების მენეჯერთა შრომის ანაზღაურებასთან. ეს უმთავრესად გამოწვეულია სხვა დაწესებულებებში მენეჯერებისთვის გადახდილი ხელფასების ცვალებადი ელემენტებით.

სამართლიან ხელფასთან ერთად, ჩვენს თანამშრომლებს მრავალმხრივ ტრენინგებსა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობებს ვთავაზობთ, რაც მნიშვნელოვან სარგებელს წარმოადგენს ჩვენი თანამშრომლებისთვის. პროკრედიტ ბანკი მნიშვნელოვან თანხებს აბანდებს ტრენინგებში და სასწავლო (სატრენინგო) ღონისძიებებზე განეული ხარჯები ჯგუფის პერსონალის საერთო ხარჯების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. დამატებით ფაქტორებს, რომლებიც ხელს უწყობს ჩვენს თანამშრომლებსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას, წარმოადგენს: ჩვენს მიერ შეთავაზებული საინტერესო სამუშაო, ჰორიზონტალური იერარქია, დანინაურების გამჭვირვალე შესაძლებლობები (რამდენადაც ჩვენი მენეჯმენტის წევრებს ძირითადად ბანკის ფარგლებში ვირჩევთ), მოვალეობების შესრულებაზე დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა, ასევე მოტივაციაზე ორიენტირებული პროფესიული სამუშაო გარემო.

15.2 შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა

მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის შრომის ანაზღაურების განსაზღვრისას, პროკრედიტ ბანკი იყენებს პროკრედიტ ჯგუფის სტანდარტიზებულ სახელფასო სტრუქტურას, რომელიც შედგება 22 სახელფასო დონისგან. ბანკი ხელფასის ზუსტ ოდენობას განსაზღვრავს თითოეულ ეტაპზე არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით და თანამშრომელს ანიჭებს ერთ-ერთ სახელფასო დონეს. ეს ხორციელდება პირის თანამდებობრივი პოზიციის, მათ მიერ ნაკისრი პასუხისმგებლობების და შრომის ინტენსიურობის საფუძველზე.

პროკრედიტის სახელფასო სქემა ვრცელდება ყველა პროკრედიტ ბანკზე. ამ სახელფასო სტრუქტურის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფის ფარგლებში შედარებითი პასუხისმგებლობის მქონე თანამდებობრივი პოზიციები იგივე პრინციპების შესაბამისად ანაზღაურდეს. ეს სახელფასო სქემა განსაზღვრავს, თუ პროფესიული განვითარების რომელი პროგრამის წარმატებით დასრულებაააუცილებელი სახელფასო სტრუქტურის თითოეულ დონეზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტი ყოველწლიურად გადახედავს და ამტკიცებს ჯგუფის ფარგლებში მოქმედ სახელფასო სტრუქტურას და წარუდგენს პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკზე მორგებული სახელფასო სტრუქტურა ანალოგიურად ექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას. ბანკის დირექტორთა საბჭო განიხილავს, ხოლო

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს სახელფასო სტრუქტურას. პროკრედიტ ბანკის თანამშრომლებისთვის 22 სახელფასო დონიდან ერთ-ერთის მინიჭების საკითხი, ასევე, ყოველწლიურად განიხილება ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტზე, თანამშრომლების ყოველწლიური შეფასებებისა და ყოველწლიური გასაუბრებების შედეგების მიხედვით გამართული დისკუსიების საფუძველზე.

პროკრედიტ ბანკში მოქმედი ზემოთ წარმოდგენილი შრომის ანაზღაურების სისტემა, ასევე, ვრცელდება იმ თანამშრომლებზე, რომელთა პროფესიული საქმიანობა არსებით გავლენას ახდენს ჯგუფის რისკის პროფილზე. ჩვენი შრომის ანაზღაურების სისტემა არ ითვალისწინებს გარკვეული რისკების აღებას, რადგან ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები შეზღუდულია.

15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება

ბანკში შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა, განსაკუთრებით კი სახელფასო სქემა, თანამშრომლებს მიეწოდება გამჭვირვალედ. პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის შესახებ ანგარიშს ყოველწლიურად აბარებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკში სახელფასო სქემას ამტკიცებს ბანკის მენეჯმენტი ან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროკრედიტ ჰოლდინგის შესაბამის სამსახურთან დისკუსიების შემდეგ. თუმცა, მენეჯმენტს შეუძლია ეს პასუხისმგებლობა გადააბაროს ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტს. ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტი არის ბანკის ორგანო, რომელიც პასუხს აგებს თანამშრომლების პროფესიული განვითარების და ბანკის შრომის ანაზღაურების პრაქტიკის გადახედვის შესახებ გადანწყვეტილებების მიღებაზე. კომიტეტი იკრიბება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. ბანკის დირექტორთა საბჭოს შრომის ანაზღაურების სქემას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტთან დისკუსიების შემდეგ.

პროკრედიტ ჰოლდინგს მართავს ProCredit General Partner AG-ის დირექტორთა საბჭო. იმის გამო, რომ შერჩეული შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა მარტივია, ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭომ მენეჯმენტის შრომის ანაზღაურების ოდენობის განსაზღვრაზე პასუხისმგებლობა თავად შეინარჩუნა და ამ გადანწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება არ გადასცა შრომის ანაზღაურების კომიტეტს. განსახილველი ფინანსური წლის განმავლობაში ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭო ოთხჯერ შეიკრიბა.

15.4 2021 წლის ანაზღაურება

ქვემოთ მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ყველა იმ თანამშრომლის ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს. ძირითადად, მატერიალური რისკის ამღები პირების სია მოიცავს ბანკის მენეჯმენტს და

პერსონალს მენეჯერული პასუხისმგებლობებით (დელეგირებული რეგულაციის (EU) N 604/2014 შესაბამისად).

ბანკის მენეჯმენტისა და იმ თანამშრომლების ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, წარმოდგენილია გამიჯნულად. როგორც წესი, იმ თანამშრომლებს, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, მიეკუთვნებიან შემდეგი ერთეულების ხელმძღვანელები: რისკების მართვა, ფინანსები, იურიდიული, შიდა აუდიტი, შესაბამისობა, IT და ფილიალის მმართველები. მთლიანად, პერსონალის დაახლოებით 14% წარმოადგენს იმ პირებს, რომლებსაც ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვთ.

ფინანსური წლის განმავლობაში მინიჭებული ანაზღაურება

ლარში

		დირექტორატი	სამეთვალყურეო საბჭო	სხვა მატერიალური რისკის ამლენი პირები
1			4	4
2	თანამშრომელთა რაოდენობა			29
	მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურება	778,147	56,187	2,126,832
3	მათ შორის: ფულადი ფორმის	764,175	56,187	2,047,862
4	მათ შორის: გადავადებული		47,086	
5	მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
6	მათ შორის: გადავადებული			
7	მათ შორის: სხვა ფორმის	13,972		78,970
8	მათ შორის: გადავადებული			
9	თანამშრომელთა რაოდენობა			
10	მთლიანი ცვალებადი ანაზღაურება	0	0	0
11	მათ შორის: ფულადი ფორმის			
12	მათ შორის: გადავადებული			
13	მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
14	მათ შორის: გადავადებული			
15	მათ შორის: სხვა ფორმის			
16	მათ შორის: გადავადებული			
17	სულ ანაზღაურება	778,147	56,187	2,126,832

ცხრილი 26

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრი არის დამოუკიდებელი, რომელთა ანაზღაურებაც ნაჩვენებია ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

პროკრედიტ ბანკს არ გააჩნია სპეციალური ან ცვალებადი ანაზღაურების პოლიციები.

16 ESG ანგარიშგება და გამჟღავნება

პროკრედიტბანკს, როგორც მცირე და საშუალო ბიზნესის დაფინანსებაზე ორიენტირებულ პასუხისმგებლიან ორგანიზაციას, გვჯერა რომ ბიზნესისა და ეკონომიკის განვითარება და ეკონომიკური ზრდა უნდა იყოს მდგრადი ეკონომიკის პრინციპებზე დაფუძნებული, რაც თავის თავში გულისხმობს როგორც საკუთარ საქმიანობაში, ასევე ბიზნესების დაკრედიტების დროს ESG-ს მაღალი მოთხოვნების დაცვას და აგრეთვე კლიენტებისთვის მწვანე დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობას.

ESG ანგარიშში წარმოდგენილია ბანკის კომპლექსური მიდგომა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მიმართ, რომელიც ასახულია ბანკის ბიზნეს მოდელსა და პოლიტიკაში. წესებში და სტანდარტებში აღწერილია ის კონტროლის მექანიზმები, რომელიც საშუალებას აძლევს ბანკს ეფექტურად შეაფასოს და მართოს ESG რისკები, როგორც ბანკის შიგნით, ასევე გარე მხარეებთან ურთიერთობისას . ანგარიშში აგრეთვე მოცემულია ბანკის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი შედეგები და KPI-ები, რომელიც გამომდინარეობს ბანკის მიდგომებიდან.